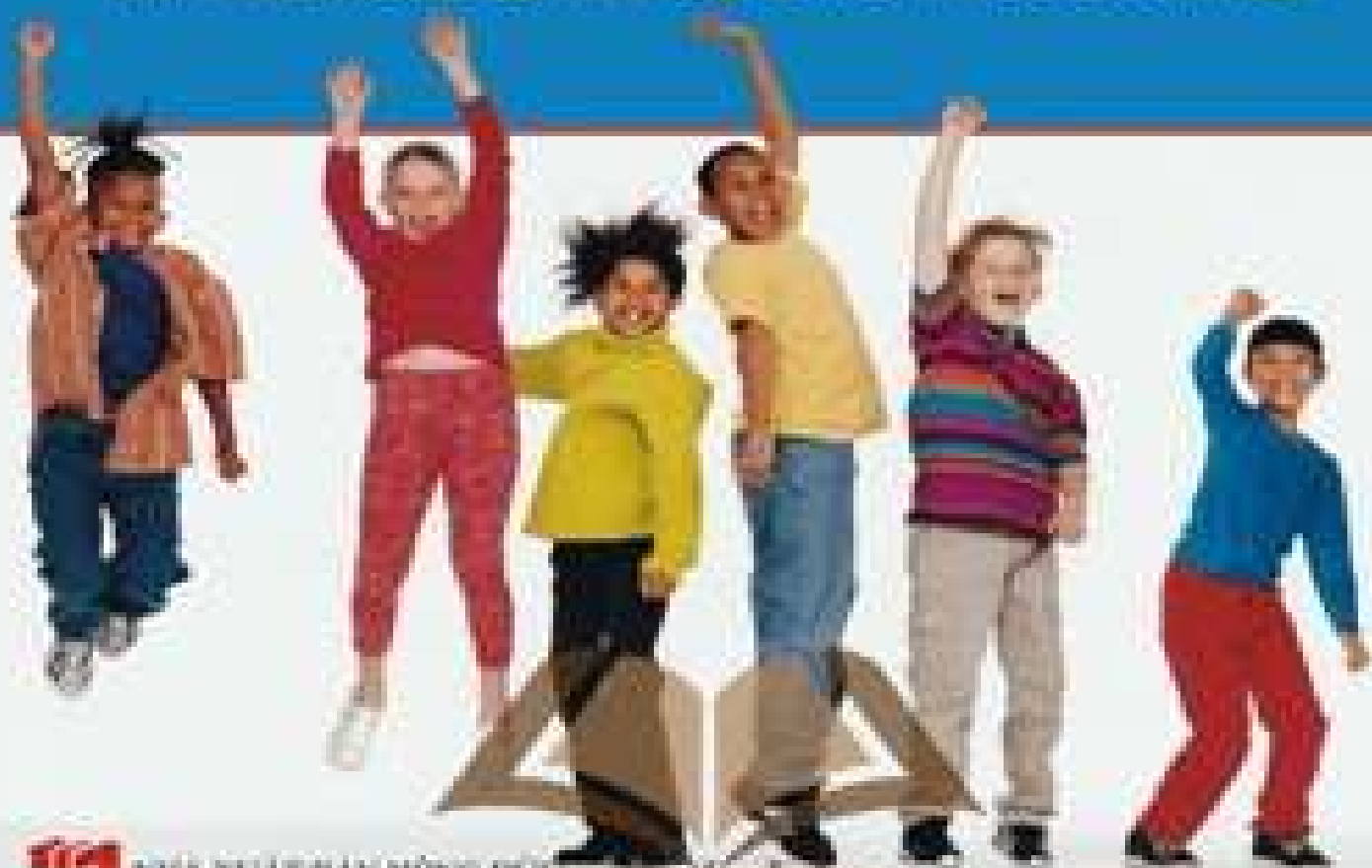


Wayne Bryan  
Woody Woodburn

# Để con bạn trở thành nhà vô địch

Raising Your Child to Be a Champion  
in Athletics, Arts, and Academics



NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

taisachhay

# LỜI GIỚI THIỆU

Là cha mẹ, ai cũng mong con mình khỏe mạnh, thông minh, phát triển vượt trội so với lứa tuổi. Kinh tế càng phát triển, đời sống càng được nâng cao thì niềm mong mỏi này càng mãnh liệt và được thể hiện theo cách toàn diện hơn. Ngày nay, hình ảnh về một người con “hoàn hảo”, niềm tự hào của cha mẹ, không chỉ gắn với sự ngoan ngoãn, lòng hiếu thảo và một kết quả học tập tốt mà còn đi liền với những thành tích trong âm nhạc, hội họa, thể thao hay những hoạt động khác.

Tuy nhiên, nuôi dạy con không đơn giản, và xét trên một hay nhiều khía cạnh, nhiều bậc cha mẹ đã không thành công. Dễ tức giận vì tính hiếu động của con trẻ, họ đôi khi, thậm chí thường xuyên, cáu gắt, đánh mắng khiến trẻ bị tổn thương, rơi vào tình trạng chống trả, xa rời. Thêm vào đó, biết khơi dậy khả năng tiềm ẩn và niềm đam mê trong con là một kỹ năng quan trọng, phụ thuộc rất nhiều vào sự nhạy cảm, mà không phải ai cũng có.

Vì vậy, các bậc cha mẹ, nhất là những người có thời gian biểu dày đặc, thật sự cần một phương pháp và những lời khuyên cho trách nhiệm khó khăn nhưng cao quý này. Đó chính là lý do ra đời của những cuốn sách như Để con bạn trở thành nhà vô địch.

Ở đây, hai tác giả Wayne và Woody chia sẻ kinh nghiệm cá nhân qua hệ thống gồm 18 bước, được gọi là Phương pháp Wayne. Một quy trình thiết thực và hiệu quả hướng dẫn bạn cách lên chương trình cho con tham gia các hoạt động ngoại khóa, tạo cảm hứng cho con và giúp con thành công ở bất cứ lĩnh vực nào. Các hoạt động này không những không ảnh hưởng đến việc học tập của trẻ mà, ngược lại, khiến trẻ quay lại với học tập bằng sự hăm hở và lòng quyết tâm. Bí quyết của phương pháp Wayne là: biến tất cả thành trò vui! Cuốn sách nêu ra đầy đủ và cụ thể những gì cha mẹ nên và không nên nói với trẻ, cách phản ứng và cùng trẻ rút kinh nghiệm trước thất bại, cách dạy trẻ biết lòng nhiệt huyết và sự tiến bộ quan trọng hơn điểm số...

Qua cuốn sách, bạn sẽ thấy rằng tương lai của trẻ phụ thuộc rất nhiều vào phương pháp chăm sóc, giáo dục trẻ và dạy trẻ vui chơi. Quan trọng hơn, bạn sẽ thấy mình phải hiểu và thật sự muốn hiểu con cần gì, mong chờ điều gì, tình trạng tinh thần và thể chất của con ra sao... để có những tác động tích cực và phù hợp với đặc điểm tâm-sinh lý của con qua từng giai đoạn phát triển. Và trên hết, con phải luôn là nhà vô địch trong trái tim bạn.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc!

**CÔNG TY SÁCH ALPHA**

# LỜI GIỚI THIỆU CỦA WAYNE

Tại sao tôi lại tìm ra bí quyết thành công và tôi đã làm như thế nào?

Trong những năm qua, nhiều người đã hỏi tôi: “Anh đã làm thế nào? Làm thế nào mà anh nuôi dạy các con thành vận động viên tennis giỏi, sinh viên giỏi và cũng là những đứa con ngoan nữa?”

Tôi chưa kịp trả lời thì họ lại hỏi tiếp: “Anh có thể cho chúng tôi biết anh đã làm thế nào không?”

Đó chính là những câu hỏi khiến tôi nảy ra ý tưởng ghi lại những việc mà tôi và vợ tôi đã làm khi nuôi dạy hai cậu con trai sinh đôi của chúng tôi. Mike và Bob, hiện nay đều là những vận động viên tennis chuyên nghiệp chơi trong giải ATP Tour và cả hai đều giành được học bổng toàn phần của trường Đại học Stanford. Lúc đầu tôi sử dụng phương pháp mà chúng tôi đã nghĩ ra và giới thiệu trong các bài nói chuyện trên khắp nước Mỹ.

Tuy nhiên, khoảng năm năm trước, tôi nhận ra mình phải làm nhiều hơn thế. Sau mỗi bài giảng hay tư vấn của tôi, rất nhiều người đến và hỏi tôi có một cuốn sách nói về phương pháp nuôi dạy một nhà vô địch không. Khi tôi cho biết chưa viết cuốn sách nào như vậy, họ đều nói đó là điều tôi nên làm.

Vậy là giờ đây, với sự giúp đỡ của bạn bè và nhà báo phụ trách chuyên mục tin thể thao đã giành được giải thưởng quốc gia Woody Woodburn, tôi đã hoàn thành cuốn sách đó. Tốt nhất bạn nên đọc cuốn sách này theo từng phần và đọc lại tổng thể lần nữa. Thực tế là cuốn sách Để con bạn trở thành nhà vô địch (Raising Your Child to Be a Champion in Athletics, Arts, and Academics) cũng như nước gội đầu vậy – để có được kết quả tốt nhất, cần thực hiện nhiều lần. Hãy đọc cuốn sách thật kỹ. bất cứ khi nào cần hãy tra cứu lại sách. Tận dụng mọi cơ hội để đọc lại.

Mỗi chương là một phần phương pháp thành công của tôi, và nếu bạn làm theo lời khuyên dù chỉ trong một chương, con bạn sẽ thành công hơn. Còn nếu bạn nghe theo tất cả lời khuyên trong cuốn sách này, tác dụng còn lớn

hơn rất nhiều.

Phương pháp của tôi không chỉ là bản kế hoạch chi tiết để nuôi dạy con bạn trở thành một nhà vô địch trong thể thao hay bất kỳ lĩnh vực nào khác, nó còn là bản kế hoạch để nuôi dạy con bạn trở thành một học sinh ưu tú và một con người hoàn thiện. Như bạn sẽ khám phá ra khi đọc cuốn sách này, tôi rất tin tưởng rằng tất cả những điều đó đều liên kết chặt chẽ với nhau. Sự hoàn thiện sẽ liên kết mọi khía cạnh của cuộc sống.

Nuôi dạy một đứa trẻ trở thành một con người tuyệt vời là điều quan trọng nhất mà các bậc cha mẹ có thể thực hiện. Nếu bạn bỏ lỡ nó, nó sẽ ám ảnh bạn và gây ra những vấn đề – cho bạn và cả con bạn, khi nó trưởng thành – trong suốt cuộc đời của bạn và nó. Nhưng nếu bạn làm tốt, việc này sẽ đem lại cho cả hai những phần thưởng vĩnh viễn.

Việc này rất quan trọng, nhưng chúng ta không có nhiều thời gian cho nó. Chúng ta chỉ có 18 năm để làm việc đó mà thôi. Vâng, tôi nói là chỉ 18 năm, bởi vì hãy tin tôi đi, số năm đó không quá dài đâu.

Tôi có một câu tự nhắc nhở về điều này được đóng khung và treo lên tường ngay sau khi Mike và Bob chào đời. Lời nhắc nhở:

Quay đi quay lại các con đã hai tuổi rồi. Quay đi quay lại các con đã bốn tuổi rồi. Quay đi quay lại các con đã trở thành những người đàn ông, chuẩn bị bước chân vào đời rồi.

Tôi thấy điều đó rất đúng. Mike và Bob lần đầu tiên chơi bóng ở tuổi lên hai vào thứ hai, đi nhà trẻ vào thứ ba, học trung học vào thứ tư và tốt nghiệp vào thứ sáu. Ở trường Stanford, chúng đi học vào thứ hai, tham dự giải tennis chuyên nghiệp sau năm thứ hai vào thứ ba. Nghe có vẻ phóng đại nhưng hãy tin tôi đi, khi nhìn lại bạn sẽ thấy đúng là như thế. Thời gian khi các con bạn còn nhỏ trôi qua nhanh không ngờ.

Mười tám năm nuôi dạy con cũng là vô giá. Tôi được nhắc nhở điều đó khi ở một phòng khám dành cho các vận động viên tennis trong giải đấu ATP Tour ở Florida năm 1995. Người lái xe chở tôi đến sân bay sau giải này là người lịch thiệp, đã có tuổi, rất khôn ngoan và cuốn hút có tên là George Soper.

Trên suốt chặng đường và qua cuộc nói chuyện của chúng tôi, tôi thấy rằng ngoài việc làm tình nguyện viên cho ATP, George còn là một doanh nhân thành công trong nhiều lĩnh vực. Tôi đã hỏi ngành nào trong các ngành kinh doanh của ông khiến ông tự hào nhất. George trả lời, không chút do dự: “Không ngành nào cả. Tôi tự hào nhất với ba đứa nhóc mà tôi đã nuôi dạy! Chúng đều thành đạt và là các công dân tuyệt vời. Điều đó khiến tôi hạnh phúc mỗi ngày”.

Câu trả lời của ông và sự tự hào trong giọng nói cũng như trên mặt ông đã khiến tôi xúc động trào nước mắt. Đó đúng là khoảnh khắc đặc biệt đối với tôi và đó chính là điều mà cuốn sách Để con bạn trở thành nhà vô địch này đề cập tới: nuôi dạy con trở thành người chiến thắng và công dân tuyệt vời. Nếu bạn thực hiện tốt điều đó, như George Soper đã nói, nó sẽ khiến bạn hạnh phúc mỗi ngày và là người bạn đồng hành của bạn trong suốt cuộc đời.

# LỜI GIỚI THIỆU CỦA WOODY

Wayne chia sẻ phương pháp để thành công với tôi

Quan hệ của tôi với Wayne Bryan bắt đầu năm 1972, khi tôi còn là một trong những học trò tennis đầu tiên của ông ở phòng khám của ông trong Câu lạc bộ Cabrillo Racquet, California.

Như nhiều huấn luyện viên và học trò khác, chúng tôi bị mất liên lạc sau khi tôi học đại học và bắt đầu sống tự lập, có sự nghiệp và gia đình riêng.

Rất may, ngay sau khi tôi có đứa con đầu lòng là Dallas Nicole vào năm 1987, Wayne và tôi đã nối lại liên lạc. Đó là điều rất may mắn vì tôi đã được Wayne chia sẻ các triết lý của mình về phương pháp thành công và tôi có thể áp dụng chúng với cả Dallas và Greg, sinh sau Dallas hai năm.

Hãy tin tôi, phương pháp của Wayne cực kỳ hiệu quả! Và không chỉ trong môn thể thao tennis.

Dallas biết đọc trước khi đi nhà trẻ và khi học lớp một, con bé đã đạt giải trong một cuộc thi nhỏ và bài viết đoạt giải này đã được in trên tờ báo địa phương.

Wayne nói nếu tôi là bậc phụ huynh giỏi, Dallas một ngày nào đó sẽ trở thành nhà văn vĩ đại. “Một Mark Twain nữ đấy”, ông nói vậy, và với các tiểu thuyết có tên trong danh sách best-seller của New York Times nữa.

Nghe buồn cười nhỉ? Nhưng Wayne đã chỉ ra rằng không có gì buồn cười khi các bậc phụ huynh luôn làm tất cả những gì có thể để giúp con mình đạt được giấc mơ chiến thắng trong giải tennis Wimbledon.

Nhờ áp dụng các bước trong phương pháp của Wayne, việc viết lách đã nhanh chóng trở thành “niềm ham mê điên cuồng” của Dallas. Khi học lớp năm, cô bé đã giành được một suất học bổng để học viết và tự mình xuất bản cuốn sách riêng gồm các truyện ngắn và thơ. Mục tiêu ban đầu của cô bé là bán 25 bản sách và thành lập quỹ học bổng 50 đô la, nhưng bé đã bán được hơn 700

cuốn sách và thành lập được hai quỹ mang tên mình! Bé được lên tạp chí Los Angeles Times và Girl's Life. Người ta cũng yêu cầu bé phát biểu ở các trường địa phương. Hội chợ sách Santa Barbara tổ chức một “Ngày Dallas Woodburn”. Điều vốn là vinh dự đối với bất kỳ ai này lại càng có ý nghĩa đối với một cô bé mười một tuổi.

Nhưng Wayne chỉ xem đó như điểm khởi đầu. Ông cảm thấy thành công sẽ dẫn tiếp đến nhiều thành công nữa khi một đứa trẻ khám phá ra “niềm ham mê điên cuồng” của mình. Điều đó đúng với Dallas, cô bé đã tiếp tục chiến thắng trong cuộc thi viết bài luận của bang và của cả nước Mỹ, xuất hiện trên đài phát thanh, ti vi nhiều lần, có trang web riêng ([www.zest.net/writeon](http://www.zest.net/writeon)) hướng tới việc khuyến khích những thanh niên khác đọc và viết, đạt danh hiệu Cô gái của Tháng trên tạp chí CosmoGIRL và xuất hiện trong cuốn sách được phát hành khắp cả nước, So, You Wanna Be a Writer? (Vậy là bạn muốn trở thành một nhà văn?)

Dallas muốn khi lớn lên sẽ có trong danh sách tác giả có sách bán chạy nhất của New York Times. Và một phần lý do đến từ Wayne. Sau khi Dallas tự xuất bản cuốn sách đầu tiên của mình, Wayne đã mua một cuốn và trả cho cô bé từ 100 đôla. Dallas nói rằng như thế thì quá nhiều, nhưng Wayne đáp đó là giá phải chăng đối với ông vì đã được trả tiền trước để có một cuốn của mỗi đầu sách cô sẽ viết trong tương lai. Hãy tạo động lực cho đứa trẻ và biểu lộ lòng tin mà bạn dành cho bé.

Lần khác, Dallas đang ký tặng sách Vậy là bạn muốn trở thành một nhà văn? khi tôi không có mặt ở đó. Wayne xuất hiện, lôi điện thoại di động ra, gọi cho tôi và kể về buổi nói chuyện của Dallas và việc cô bé đã làm tốt như thế nào – tất cả đều cố ý để Dallas nghe thấy. Lại một lần nữa, điều đó đã khiến Dallas cảm giác mình là nhà vô địch.

Đó là các cách để khuyến khích con bạn thành công hơn trong việc viết văn, chơi tennis, chơi nhạc hay chạy bộ (niềm ham thích của Greg, con trai tôi là chạy bộ và nhờ phương pháp của Wayne, nó hiện đang là vận động viên tầm cỡ quốc gia), nghệ thuật hay thậm chí chỉ là chuẩn bị giường ngủ.



Vâng, chuẩn bị giường ngủ. Wayne sẽ kể cho bạn nghe phương pháp của ông khiến con bạn sẽ trở thành một người chuẩn bị giường ngủ vô địch nếu đó là điều bạn muốn. Dĩ nhiên, đó cũng là một quan điểm không rời xa thực tế. Tôi nói vậy vì khi nhớ lại thời tuổi trẻ với môn tennis của mình, Wayne đã sử dụng các cách khích lệ này để khiến chúng tôi trở thành những nhà vô địch thế giới trong việc thu gom rác. Ông làm được điều này bằng cách biến việc nhặt vỏ lon quanh Câu lạc bộ Cabrillo Racquet thành một trò chơi. Nhờ đó, Wayne tiết kiệm được tiền thuê người quản lý nhà cửa khi đi vắng, còn bọn trẻ chúng tôi thì được chơi vui.

Thực ra, như bạn sẽ thấy, vui chơi – với một chữ “V” hoa – là một yếu tố chính khác trong phương pháp của ông. Nếu bạn nghe theo lời khuyên của Wayne, con bạn sẽ chơi vui trong suốt hành trình đi đến sự hoàn thiện – và bạn cũng vậy.

Vậy thì chúng ta bắt đầu thôi. Chào mừng đến với thế giới của Wayne!

# CHƯƠNG 1. Tại sao bạn nên nuôi dạy một nhà vô địch?

Thành công là sự yên bình trong tâm trí, hệ quả trực tiếp của sự thỏa mãn khi bạn biết mình đã cố gắng hết sức để trở thành người tốt trong khả năng của mình.

ohn Wooden

Tại sao bạn nên nuôi dạy một nhà vô địch? Câu trả lời đơn giản là vì tất cả mọi người nên trở thành nhà vô địch trong một lĩnh vực nào đó. Điều này không có nghĩa là tất cả mọi người đều phải cố gắng trở thành một nhà vô địch tennis, một nhà vô địch bóng rổ hoặc nhà vô địch môn thể thao nào đó. Thế còn một quán quân trong lĩnh vực âm nhạc thì sao? Hay một học sinh luôn đứng đầu lớp?

Vấn đề ở đây là cách hiểu khác nhau của mỗi người về thuật ngữ “nhà vô địch” hay “quán quân”. Các từ này bao hàm nghĩa là các ông bố, bà mẹ thúc đẩy con hoàn thiện giấc mơ của họ hơn là của chính bản thân bọn trẻ. Tôi cực lực phản đối việc thúc ép con cái. Thay vào đó, bạn chỉ nên dẫn dắt và định hướng. Chỉ bằng cách đó bạn mới có thể giúp con mình nhận thức được tiềm năng thật sự của chúng. Đó thật sự là tố chất của nhà vô địch: nhận thức được tiềm năng của mình. Như John Wooden nói: “Là người tốt nhất trong khả năng của bạn”.

Thực tế, phương pháp của tôi không cố đưa ra kế hoạch chi tiết từng bước giúp nuôi dạy một nhà vô địch giải quần vợt Wimbledon hoặc vận động viên tứ kết giải vô địch Super Bowl hay nhà vô địch bất cứ môn thể thao nào khác. Mục đích ở đây là nuôi dạy một nhà vô địch theo nghĩa rộng hơn. Có lẽ, việc trở thành người đứng đầu lớp sẽ rất có ý nghĩa đối với một học sinh đang phải vất vả mới đạt được điểm bảy trong các môn học. Hoặc đối với những đứa trẻ bị bại liệt chân muốn trượt tuyết từ trên đỉnh đồi xuống. Hoặc một đứa trẻ thích khám phá âm nhạc, muốn học nhạc, bắt đầu thành lập ban nhạc và giành

giải thưởng trong cuộc thi năng khiếu ở trường – giống như Josh, cháu tôi, trong vài tháng qua. Có vô vàn định nghĩa khác nhau về một nhà vô địch.

Trở thành nhà vô địch cũng có nghĩa là cần phát huy tối đa năng lực bản thân để có sự bình yên trong tâm hồn và sự mãn nguyện về chính bản thân mình. Tuy nhiên, cuộc sống đôi khi lại tước đi cơ hội được phát huy hết năng lực bản thân và trải nghiệm sự hài lòng về bản thân của bọn trẻ. Việc có cảm giác mình vô địch trở nên khó khăn hơn. Quá nhiều trường học cắt giảm các chương trình học âm nhạc, hay các lớp học thể dục và nghệ thuật. Làm như vậy, trường học đã loại bỏ chính động lực đến trường của các em. Họ đã tước đi ước mơ của trẻ.

Trong trường hợp đó, bạn cần trao cho trẻ cái mà chúng cảm thấy thích thú, mơ ước và khao khát. Hãy cho chúng những gì chúng sẽ thực hiện tốt và có thể trở thành nhà vô địch. Tuy nhiên, đó mới chỉ là bước đầu. Trước tiên là ước mơ, sau đó mới là thực hiện. Tiếp nữa, bạn cần cung cấp cho trẻ phương tiện để theo đuổi và hy vọng đạt được ước mơ đó.

Còn đây là một tiết lộ cực kỳ thú vị với các bậc phụ huynh: Những công cụ bạn trao cho trẻ sử dụng trong quá trình nỗ lực trở thành nhà vô địch về thể thao, âm nhạc hay học tập lại chính là những bài học cuộc đời mà trẻ cần để tồn tại và phát triển – trong bất kỳ hoàn cảnh nào. Những công cụ này là khả năng đặt ra mục tiêu, lên kế hoạch hàng ngày, việc hiểu và lên kế hoạch từng bước để đạt ước mơ và vượt qua các giai đoạn khó khăn.

Ngoài ra, con bạn, trong nỗ lực hoàn thiện bản thân, sẽ rèn luyện được nhiều tính cách quan trọng như sự cố gắng, tính kiên trì, khả năng giải quyết vấn đề và lòng tự tin.

Hơn nữa, khi một đứa trẻ cố gắng trở thành nhà vô địch, nỗ lực hoàn thiện và trở thành người tốt nhất có thể, chúng sẽ không còn thời gian để đi theo những con đường xấu. Chúng sẽ không phải nói “Không” với ma túy vì chúng đã quá ham mê những điều khác và những gì đi chệch hướng sẽ không có chỗ trong cuộc sống của chúng.

Trong khi nỗ lực để đạt được mục tiêu, chúng sẽ liên hệ với các bạn khác

cũng hướng đến phát triển lành mạnh. Ngôi sao tennis đã giành được huy chương vàng Olympic của Mỹ, Lindsey Davenport thường hay kể về việc cô đã có nguồn cảm hứng to lớn như thế nào khi xung quanh toàn là các vận động viên cùng thi đấu trong Thế vận hội Atlanta 1996.

Kể cả trong những khu nội thành, các băng nhóm tội phạm cũng chú ý bảo vệ các vận động viên nhí (và cả các ca sỹ, nhạc công violin, nghệ sỹ biểu diễn v.v...), những nhân vật tài năng mà ngày nào đó sẽ vượt qua sự nghèo khó để tỏa sáng. Thay vì tuyển mộ những đứa trẻ này vào băng nhóm, nhiều thành viên băng đảng cũng bày tỏ sự tôn trọng và không động chạm gì đến chúng.

Điểm mấu chốt là bạn muốn con mình tập trung nỗ lực vào việc tự hoàn thiện bản thân chứ không phải tự phá hoại bản thân. Như người bạn trẻ của tôi, Dallas Woodburn, đã nói: “Hãy vươn tới những vì sao và bạn có thể tóm được một mảnh trăng tròn”. Tôi rất thích câu nói và thái độ đó. Đó chính là những gì một nhà vô địch tương lai cần làm. Họ đặt mục tiêu thật cao và có thể họ sẽ đạt được mục tiêu đó. Nếu không, họ vẫn có cơ hội để đạt được điều gì đó xứng đáng với công sức của mình.

Mọi người hay hỏi tôi rằng họ có nên cho phép con mình mơ ước trở thành một nhà vô địch giải quần vợt Wimbledon không. Nói chung, hàng nghìn người chơi tennis trẻ trên thế giới mơ ước như thế nhưng chỉ có một vài nhà vô địch mà thôi. Tôi sẽ trả lời: “Có chứ!”, hãy hướng đến những vì sao và theo đuổi mơ ước của mình. Kể cả nếu bạn không đi hết được con đường thì đó cũng sẽ là chặng đường thú vị với những phút dừng chân dọc đường để học được biết bao nhiêu bài học tuyệt vời của cuộc sống.

## CHƯƠNG 2. Khi nào bạn nên bắt đầu nuôi dạy một nhà vô địch?

Một ngày lý tưởng sẽ chẳng bao giờ đến cả. Ngày hôm nay chính là một ngày lý tưởng nếu ta muốn thế.

Horatio Dresser

Khi nào thì bạn nên bắt đầu nuôi dạy một nhà vô địch?

Ngay bây giờ!

Ngay lập tức!

Đừng chờ đến ngày mai. Ngày hôm nay chính ngày lý tưởng để bắt đầu. Không bao giờ là quá sớm để bắt đầu nuôi dạy một nhà vô địch cả. Không kỹ năng nào là quá khó mà không thể chia thành nhiều bước khởi đầu nhỏ đơn giản để một trẻ nhỏ có thể vừa vui chơi vừa làm chủ thử thách đó.

Có lẽ bước khởi đầu hay thách thức đó cũng đơn giản như việc đập quả bóng tennis bằng một cây vợt. Tôi đã bắt đầu tung bóng cho hai con trai sinh đôi của mình đỡ bằng vợt khi chúng hai tuổi để phát triển dần khả năng điều phối mắt và tay của chúng. Chúng đã rất vui vẻ, cười đùa và chơi bóng nhiệt tình.

Cũng có thể mục tiêu chỉ là dạy trẻ gõ trống liền hai lần. Nghe hơi buồn cười nhỉ, vì việc cho trẻ ngồi lên chiếc ghế đánh trống quá đơn giản. Nhưng tôi không hề nói đùa. Khi tôi dạy Mike và Bob chơi trống, đó chính là cách chúng tôi bắt đầu công việc. Tôi đã biến việc ngồi lên chiếc ghế đánh trống mà không ngã trở thành bước đầu tiên, biến nó thành một trò vui và chúc mừng các con khi chúng làm được điều đó. Và đó chính là khởi điểm.

Bước tiếp theo là đặt chân lên bàn đập trống. Sau đó là việc dậm mạnh để đánh trống. Tiếp nữa là việc đánh hai lần liền.

“Tuyệt vời, Mickey! Bây giờ con thử đánh bốn lần liền xem nào”. Và cứ như vậy.

Mỗi bước này có vẻ đơn giản đến mức buồn cười, nhưng hãy nhớ rằng đó là viên gạch đầu tiên để xây nên một ngôi nhà. Và hãy nhớ rằng mỗi bước này, dù đơn giản đến đâu cũng cần được thực hiện kèm theo nhiều lời khen ngợi và khuyến khích.

Những ngôi sao đua ngựa luôn nói: “Tôi lớn lên trên lưng ngựa”. Các anh chị em của nhà Osmond lớn lên với việc hát và múa trong phòng khách từ khi còn rất nhỏ. Nếu bạn đọc bản hướng dẫn của ATP (Hiệp hội Tennis Mỹ), bạn sẽ thấy rằng hầu hết vận động viên tennis chuyên nghiệp đều bắt đầu chơi bóng trước sáu tuổi. Các trẻ em ở Nhật đã chơi thành thạo violin từ trước khi bắt đầu đi học.

Nếu kỷ luật được thiết lập dần dần và gia tăng theo một cách thức vui vẻ và có tính khuyến khích, trẻ có thể làm được nhiều điều đáng kinh ngạc. Chúng sẽ bắt đầu những bước đi đầu tiên trên con đường trở thành một nhà vô địch.

# CHƯƠNG 3. Tiêu điểm trong phương pháp của Wayne: biến tất cả thành trò vui!

*Các cô bé chỉ thích nô đùa!*

Cyndi Lauper

Cyndi Lauper đã đúng. Bé gái chỉ thích nô đùa! Bé trai cũng vậy. Và tất cả trẻ nhỏ đều như vậy. Các ông bố, bà mẹ, ông bà nội ngoại cũng đều muốn vui vẻ cả. Tất cả chúng ta đều muốn vui. vui với một chữ “V” viết hoa.

Trò vui. Đó chính là toàn bộ trò chơi, như tôi đã. Thực tế là niềm vui cần xuyên suốt tất cả các bước trong phương pháp của Wayne. Để nuôi dưỡng một nhà vô địch, bạn cần lấy niềm vui ra mời chào con mình.

Tôi tin tưởng sâu sắc rằng trẻ em luôn thấy vui khi làm các công việc “hoạt động”. Khi tôi nói việc “hoạt động” tức là tôi muốn nói đến việc tươi cười giòn giã, nô đùa, nhảy múa, chạy, nhảy nhót, lặn, đập bóng.

Khi bạn nhìn thấy các việc “hoạt động”, bạn biết một đứa trẻ đang vui vẻ. Trẻ con mong muốn chơi đùa vui vẻ. Chúng có thể chơi vui hàng giờ. Thời gian qua vùn vụt khi chúng chơi như vậy.

Cuộc khảo sát mười nghìn vận động viên ở trường trung học của Ủy ban thanh niên và thể thao Mỹ cho thấy lý do đầu tiên trẻ tham gia vào thể thao là để “Vui”!

Và lý do chính tại sao trẻ lại bỏ không chơi thể thao nữa? Bạn đoán tiếp xem – đó là bởi vì thể thao không “Vui”!

Nhưng tầm quan trọng của trò vui còn đi xa hơn thế. Tiến sĩ Ellen Langer, giáo sư tâm lý học của trường Harvard, đã phát hiện ra rằng người ta học hỏi được nhiều nhất khi chơi. Nói cách khác, họ vui khi làm điều gì đó. Họ học hỏi nhanh hơn, nhớ lâu hơn và kết quả cao hơn.

Đó là lý do tại sao đi khảo sát thực địa lại quan trọng đến thế. Trẻ vui thích khi đi thăm bảo tàng hải dương học sẽ học được về sinh vật biển nhiều hơn chúng có thể học trên lớp 50 giờ đồng hồ.

Tương tự như vậy đối với thể thao. Nếu bạn biến việc đập bóng tennis trở thành một trò vui, bằng cách đưa ra một thử thách tương tự như đập trúng các ống lon hay đưa ra giải thưởng bằng những chiếc bánh chocolate khi đập bóng trúng 100 lần qua lưới, trẻ sẽ học nhanh hơn rất nhiều.

Điều ngược lại cũng rất đúng, Tiến sĩ Langer nói. Những người không có niềm vui khi thực hiện việc gì đó sẽ phải vật lộn vất vả để học hỏi. Vậy nếu con bạn đập trượt bóng nghìn lần khi nó không mấy thích thú, nó sẽ không học được gì nhiều. Trừ khi là tennis là một môn chán ngấy!

Do đó, tất cả các bước của phương pháp nuôi dạy này phải thấm đẫm niềm vui thì mới phát huy được hiệu quả thần diệu của nó. Dẫn trẻ đi xem trận tennis giữa hai đội danh tiếng có thể là một cách hay để giải trí. Nhưng nếu chỉ vui khi xem thi đấu thì không đủ. Trẻ cần được vui ngay cả trên đường đến sân thi đấu. Hãy để trẻ tự chọn nhạc phát trên đài trong xe kể cả nếu việc này có làm bạn nổi điên. Hoặc đi ăn pizza sau khi xem trận đấu cũng là ý kiến hay. Pizza đối với tôi là một niềm vui. Và ngồi trên xe với nhiều trẻ con cũng là một niềm vui. Ngay cả việc tham dự vào chuyến đi đó, tự nó cũng đã là niềm vui rồi. Và việc nhớ lại toàn bộ những chuyện đó chắc chắn sẽ là một kỷ niệm vui.

Kể cả những ngôi sao chuyên nghiệp cũng thích “những niềm vui”! Thi đấu trong giải bóng rổ quốc gia Mỹ NBA khi đã nghỉ hưu, siêu sao bóng rổ Johnson từng nói: “Thật tuyệt vời! Rất vui!”

Tôi cũng nhớ lại siêu sao bóng chày Ryne Sandberg, một cầu thủ rất xuất sắc nhưng lại rời bỏ bóng chày chỉ sau vài năm thi đấu, dù vẫn còn những hợp đồng trị giá hàng triệu đô la. Khi được hỏi tại sao anh lại từ bỏ môn bóng chày, Sandberg trả lời:

“Chỉ đơn giản là tôi không cảm thấy vui khi chơi bóng chày nữa”.

Anh ấy không muốn kiếm tiền nữa, anh ấy muốn có thêm niềm vui.



Nếu bạn nghĩ sự vui vẻ và việc trở thành một nhà vô địch không thể đi song song với nhau, rõ ràng bạn đã sai lầm. Hãy xem thử trường hợp của huấn luyện viên bóng rổ huyền thoại nước Mỹ là John Wooden, người đã dẫn dắt đội UCLA đến mười giải vô địch quốc gia Mỹ NCAA chỉ trong 12 năm với bảy giải thưởng liên tiếp.

“Tôi mong đợi được tập bóng hàng ngày bởi vì đó là khoảng thời gian tuyệt vời nhất trong ngày đối với tôi”, Bill Walton, một thành viên của đội vô địch và hiện là thành viên danh dự trong bảng vàng bóng rổ nhớ lại: “Huấn luyện viên Wooden đã biến việc luyện tập trở thành thú vui của cuộc sống. Ông đã biến nó thành một trò vui. Chắc chắn, chúng tôi đã tập trung tập luyện cật lực, nhưng lúc nào chúng tôi cũng vui.”

Và đây là điều vận động viên trượt băng Olympic Tara Lipinski đã nói trước khi giành huy chương vàng trong Thế vận hội mùa đông 1998: “Nếu tôi không giành được huy chương, thì tôi muốn nhận được gì? Tôi muốn đó là những kỷ niệm về Olympic. Đây là cơ hội để có được những niềm vui”.

Tôi thích thái độ đó. Và tôi thật sự tin rằng chính thái độ đó đã giúp cô giành được huy chương vàng.

Rich Gallien, huấn luyện viên tennis nữ ở giải USC biết rõ giá trị của việc có được niềm vui khi đeo đuổi sự hoàn thiện. Ông đã viết một bức thư cho Mike và Bob ngày 14 tháng 4 năm 1994 – tôi biết rõ ngày gửi thư vì các con tôi vẫn còn giữ bức thư này. Nội dung thư rất quan trọng: “Hãy nhớ một điều: vui vẻ mỗi ngày”.

Vui vẻ mỗi ngày! Thật là một phương châm sống tuyệt vời. Họa sỹ người Pháp Camille Pissarro biết rõ điều này. Nổi tiếng với danh hiệu “cha đẻ của trường phái Ấn tượng”, ông cũng để lại dấu ấn cho các hậu duệ của mình. Pissarro dạy con mình vẽ tranh và con ông lại dạy các con của họ – vậy là có khoảng 13 hậu duệ của ông là nghệ sỹ.

“Ông đã dạy con mình cách thưởng thức vẻ đẹp của các bức họa, cách cảm nhận niềm vui khi mình có khả năng vẽ”. Lelia Pissarro, một hậu duệ nhiều đời của ông nói: “Vấn đề không phải là chuyện vẽ đẹp hay xấu, vấn đề là

được học hỏi và niềm vui khi học hỏi, đó là điều tôi luôn có được trong suốt cuộc đời”.

Các huấn luyện viên giỏi nhất, các giáo viên, nhà cố vấn và các bậc cha mẹ thành công nữa! – luôn biết cách để biến mọi việc thành trò vui đối với học sinh hay con cái mình. Họ khiến mọi việc trở thành một niềm vui. Nhiều huấn luyện viên có thể nắm chắc kiến thức kỹ thuật, nhưng họ không thể truyền tải nó một cách vui vẻ. Nếu là tôi, tôi sẽ chọn một huấn luyện viên có khả năng biến việc tập luyện trở thành niềm vui chứ không chọn một huấn luyện viên chỉ có kiến thức chuyên môn giỏi, nhất là đối với những học trò còn nhỏ tuổi.

Là bậc phụ huynh, bạn cần tìm các huấn luyện viên và nhà sư phạm có trí tưởng tượng tốt và sự linh hoạt để có cách tiếp cận độc đáo và thiết lập kỷ luật – dù đó là thể thao, âm nhạc hay bất cứ môn nào khác – rất hay, rất vui cho con mình. Không thể biến việc học tập trở thành công việc nặng nhọc! Đó phải là một trò vui! Nếu không có niềm vui, sự đam mê sẽ không thể phát triển. Và không có sự đam mê, sẽ không có nhà vô địch.

Đúng vậy, một vận động viên bóng rổ trẻ tuổi cần học những nền tảng cơ bản của kỹ thuật rê bóng, xoay bóng và chuyền bóng. Nhưng tôi nói rằng huấn luyện viên cần tìm ra cách để biến việc học những kỹ năng cơ bản này trở thành một niềm vui, bởi vì hãy tin tôi đi, bạn có thể rất kém ở bất kỳ thứ gì: bóng rổ, tennis, âm nhạc, hội họa – nếu đó là một việc khó nhọc, đơn điệu và buồn tẻ.

Một ví dụ tiêu biểu cho điều này là việc ký tặng sách của Dallas Woodburn – người bạn nhỏ của tôi mùa hè năm ngoái. Tôi nhìn thấy quảng cáo trên báo và khi đến, tôi đã hết sức ngạc nhiên với không khí vui tươi ở đó. Đó là cô bé Dallas mười bốn tuổi, không đứng sau một chiếc bục nào cả mà ngồi trên một chiếc bàn, vây xung quanh là đám đông thuộc mọi lứa tuổi. Bên cạnh cô bé là bát bóng ngô to. Bóng ngô, cũng như pizza, đối với tôi chính là niềm vui. Và có tiếng nhạc vui vang ra từ góc phòng. Những người tổ chức rõ ràng đã nỗ lực để tạo nên không khí vui tươi. Họ đã thành công. Thay vì dàn dựng khung cảnh cho một bài diễn văn, họ đã tạo ra một cuộc vui.

Hãy thử thay đổi khung cảnh này. Hãy cất bóng ngô và tắt nhạc đi. Hãy chấm dứt trò vui và biến khung cảnh thành một khung cảnh hàn lâm với những người lớn trịnh trọng. Chắc hẳn khung cảnh đó sẽ khiến Dallas lo lắng. Nó sẽ khiến cô bé không còn thích thú với những buổi lễ ký tên trên sách nữa. Thay vì bổ sung thêm niềm vui cho lòng yêu thích viết lách của cô bé, việc này sẽ khiến lòng đam mê của cô bé bị sút mẻ. Nhưng bằng cách biến việc ký tặng sách thành một trò vui vẻ, đây sẽ là một viên gạch tích cực khác để cô bé bước chân đi tiếp trên con đường trở thành một nhà văn xuất sắc.

Các huấn luyện viên, giáo viên và nhiều bậc phụ huynh rất hay hỏi tôi: “Làm thế nào ông biết được đó chính là niềm vui đối với đứa trẻ này, hay những đứa trẻ mà tôi đang làm việc cùng?” Đối với tôi, thử nghiệm hóa học bằng quỳ tím sẽ rất dễ dàng: Hãy thử hỏi xem đối với huấn luyện viên hay giáo viên đó, đó có phải là một trò vui hay không?

Trong một bộ phim tuyệt vời, phim Mr. Holland’s Opus (Tác phẩm nghệ thuật của ngài Hollland), giáo viên dạy nhạc, do Richard Dreyfuss thủ vai, đã rất thất vọng và mất kiên nhẫn với việc học trò của mình tiếp thu chậm những bài học cơ bản. Tất cả đã thay đổi khi ông dạy với một niềm vui. Ngay sau đó bạn sẽ thấy ông Holland mỉm cười và dẫn đoàn diễu hành của mình đi dọc phố tung tăng và chơi bản nhạc rock được ưa chuộng Louie Louie.

Hãy nhớ rằng niềm vui rất dễ lan truyền từ người này sang người kia, và niềm vui là chìa khóa trong mọi lĩnh vực.

# CHƯƠNG 4. Thúc đẩy niềm đam mê bằng những kỹ thuật đơn giản

Chúng ta khẳng định chắc chắn rằng không có gì tuyệt vời trên thế giới này có thể thực hiện được mà thiếu vắng niềm đam mê.

George W. F. Hegel

Michelangelo không vẽ trần Nhà thờ Sistine chỉ vì có ai đó đã yêu cầu ông. Ông vẽ vì đó là đam mê của ông. Đó là điều ông phải làm. Kết quả là, như mỗi khi có sự xuất hiện của đam mê, một tuyệt phẩm đã ra đời.

Dĩ nhiên âm nhạc là đam mê của Elvis Presley. Thí nghiệm là đam mê của Thomas Edison. Bay là đam mê của anh em nhà Wright, và cũng là đam mê của Michael Jordan nữa. Không ai buộc cậu bé Jordan phải mất cả ngày trên sân bóng để chơi bóng rổ, ngày nào cũng thế. Đó là vì cậu muốn thế. Đó là điều trái tim cậu mách bảo.

Trong vai trò một bậc phụ huynh, việc bạn cần làm là giúp con mình tìm ra đam mê thật sự của chúng. Bạn có nhiệm vụ đảm bảo niềm đam mê đó là chính đáng. Nói cách khác, đại lộ Madison, bạn bè của con, tivi, trò chơi điện tử hay đường phố đều sẽ góp phần vào việc hình thành và định hướng cho số phận của con bạn.

Việc đó có giống với sự kiểm soát không? Một thái độ kiểu Svengali? Nếu được thực hiện theo cách thông thường, khi các bậc cha mẹ thúc ép và buộc một đứa trẻ phải làm điều gì, thì nó đúng là như vậy. Chẳng hạn như Marv Marinovich, người đã lên chương trình cho Todd, con trai ông, trở thành tiền vệ bóng đá xuất sắc, từ khi cậu còn chưa lọt lòng. Kết quả là Todd lớn lên trở thành một tiền vệ ngôi sao ở trường trung học và ở USC, và thậm chí còn là hạt giống của vòng đầu giải đấu quốc gia Mỹ NFL do đội Raider danh tiếng tuyển lựa. Nhưng quả tên lửa phóng lên mặt trăng đã nổ. Todd ngừng chơi bóng sau hai mùa đá tại giải NFL bởi vì đó không phải là mơ ước của cậu. Đó không phải là đam mê của cậu. Đơn giản cậu đã chơi bóng để hoàn thành ước

mơ của người cha. Cuối cùng, kết quả là một cơn ác mộng với ma túy và tù tội.

Chuyện tương tự về những vận động viên trẻ tuổi kiệt sức quá phổ biến ở Mỹ. Có lẽ bạn cũng biết hay quen ai đó có con gái hay con trai ngừng chơi thể thao ở trường trung học. Sai lầm mà nhiều bậc phụ huynh đã phạm phải là họ đã mở cửa chính và cố gắng buộc con cái ngày ngày đi qua đó. Họ yêu cầu “Đi tập đi”, “Ra ngoài đi”, “Đi làm điều đó đi”.

Cách tiếp cận này đơn giản là không thể hiệu quả. Việc mắng mỏ đay nghiến cũng không bao giờ thành công. Tạo động lực cho con qua cửa ngách sẽ có tác dụng lớn hơn nhiều.

Hãy nghĩ về thể thao, âm nhạc, viết văn, nghệ thuật hay việc đi học như việc chuẩn bị giường ngủ vậy. Nhắc nhở con trai hay con gái: “Đi chuẩn bị giường đi con” sẽ chẳng mang lại nhiều kết quả khả quan. Hoặc có thể có, trong một hay hai tuần, còn về lâu dài thì không.



Nếu có một chiến dịch quảng cáo có hình các ca sỹ nổi tiếng như Derek Jeter hay Beyoncé sáng sủa dọn giường chu đáo và nghệ thuật, có lẽ bạn sẽ có cơ

hội thành công. Nhưng chẳng có đoạn quảng cáo nào như thế cả. Hoặc giả sử tất cả bạn bè của con bạn đều thích xếp dọn giường... nhưng dĩ nhiên, điều này cũng lại không có thực.

Thực tế là việc bảo con trai hay con gái bạn: “Hãy vào chơi piano đi!” không hề hiệu quả hơn việc yêu cầu: “Con tập tennis đi!” hay: “Con vào phòng học bài đi!”

Lại một lần nữa, cách đó có thể có kết quả ngắn hạn. Có thể con bạn sẽ vào phòng và mở sách Toán ra. Hoặc rất có thể cậu bé sẽ bật nhạc lên. Hoặc chơi game. Có thể con gái sẽ đi tập đàn, hoặc không. Thực tế, có lẽ là không.

Trẻ con có thể sẽ máy móc làm các động tác cần thiết. Điều đó khiến bạn nghĩ rằng chúng đang làm việc bạn muốn chúng làm. Nhưng chúng sẽ không để tâm trí vào đó. Không ai nhiệt tình làm việc mà người ta buộc họ phải làm.

Chìa khóa của vấn đề là hãy bấm nút đam mê của mỗi người bằng những động lực phụ.

Đây là cách tạo động lực phụ mà tôi đã sử dụng. Vào ngày thứ ba, tôi bảo bọn trẻ ở khu tập tennis: “Hãy mang theo năm đô la vào thứ sáu vì sẽ có một chiếc xe buýt đến câu lạc bộ. Hãy mang một chiếc áo ấm đến vì đêm trời sẽ lạnh. Chúng ta sẽ đi xem đội USC Trojans đấu với đội UCLA Bruins. Đó sẽ là một trận đấu tuyệt vời và những ai có điểm từ bảy trở lên sẽ được đi”. Bạn sẽ thấy những gương mặt bừng sáng! Bọn trẻ trở nên rất hào hứng. Tôi cũng vậy. Vì đối với tôi, một sự kiện có tính khích lệ như việc xem một trận đấu ở trường đáng giá khoảng 30 giờ thực hành theo chương trình của bạn, dù đó là thể thao, khiêu vũ, âm nhạc, nghệ thuật, viết lách hay bất kỳ thứ gì khác.

Điều đó đúng là đáng giá 30 giờ thực hành. Mọi người cười khi tôi nói vậy, nhưng điều đó là nghiêm túc đấy. Nếu bạn muốn tạo ra động lực phụ cho con trai để cậu bé trở thành một cầu thủ bóng bầu dục, hãy đưa cậu bé đi xem trận đấu của một giải chuyên nghiệp.

Cũng theo cách này, để khích lệ con gái bạn trở thành ca sỹ, hãy đến buổi hòa nhạc của Sheryl Crow hay Vanessa Carlton. Tôi nhìn thấy hàng nghìn cô gái phấn chấn trước các ca sỹ này. Nếu bạn muốn con gái chơi trượt băng nghệ

thuật, hãy cho cháu xem Sarah Hughes hoặc Michelle Kwan biểu diễn. Nếu bạn muốn con gái chơi bóng chày, hãy đến trường đại học hoặc các trận đấu của WNBA. Đó là cách bạn mời chào trẻ – với các động lực phụ và mang tính giải trí!

Tôi không chỉ dẫn Mike và Bob đi xem Andre Agassi, mà ở các trận đấu chúng tôi còn mua áp phích hình Andre. Đừng đánh giá thấp giá trị của những thứ đó. Các con bạn sẽ treo những tấm áp phích này trên tường phòng ngủ, ngày nào cũng sẽ nhìn thấy chúng và đó là cách giữ gìn động lực tuyệt vời cho chúng.

Chúng tôi cũng đặt mua dài kỳ các tạp chí tennis. Chúng tôi thậm chí còn mời lớp nhà trẻ của hai cậu con trai sinh đôi của mình đến câu lạc bộ tennis để tham gia sinh hoạt. Tôi cần một cặp biểu diễn thử và, dĩ nhiên, đã chọn Mike và Bob. Bỗng nhiên không chỉ hai con trai tôi coi mình là vận động viên tennis, mà bạn bè chúng cũng nghĩ như vậy. Mike và Bob không bao lâu sau đã đeo băng ở cổ tay, rồi mặc quần áo tennis đi học. Sau đó chúng mang theo chiếc vợt đến lớp. Đấy, các bạn thấy không, tôi không bao giờ nói: “Này, Bob và Mike, các con nên là những vận động viên tennis.” Thay vào đó tôi dẫn chúng đi xem những sự kiện tennis thú vị.

Tuy nhiên, tôi thấy cần chỉ ra rằng động lực sẽ thay đổi khi bạn cùng con tiến đến các bước tiếp theo. Những gì tạo động lực cho một đứa trẻ bốn tuổi không phải lúc nào cũng tạo động lực cho một đứa trẻ mười tuổi và, tương tự như vậy với một đứa trẻ mười tuổi và một đứa trẻ mười sáu tuổi. Phụ huynh và huấn luyện viên cần nhận ra các thay đổi này và thích ứng với hình thức mới của động lực. Bạn cần phải sáng tạo, tìm kiếm các cách thức mới để giữ sự say mê cho con.

Mike và Bob tham dự trận đấu giải Davis Cup đầu tiên của mình khi chúng mười tuổi. Giải này được tổ chức ở La Costa và đội Mỹ đấu với đội Mexico. Trước khi có trận thi đấu của các cặp đôi, tôi dẫn chúng đi mua ít bóng ngô và khi chúng tôi quay lại khán đài, ngôi sao Ricky Leach cùng đồng sự của mình, Jim Pugh, đi ngang qua. Ricky nói: “Xin chào hai cậu bé sinh đôi”. Mắt mở to phấn khích, hai anh em đồng thanh trả lời “Chào anh Ricky”. “Hai em

đã chơi trong giải nào chưa?” Ricky hỏi. “Rồi ạ. Bọn em mới thắng giải Long Beach chủ nhật tuần trước”, Mikey nói. “Hai em giỏi lắm! Hồi trước anh cũng đã thắng giải đó”.

Ricky và Jim đi tiếp và thắng trận đó sau bốn hiệp đấu rất hay, còn Mike và Bob thì vô cùng hưng phấn và liên tục vẫy cờ từ hàng ghế trước. Mike và Bob trở về nhà, ham chơi tennis hơn bao giờ hết và đinh ninh rằng nếu mình đã thắng giải tennis nhỏ mà Ricky Leach đã từng thắng thì một ngày nào đó mình cũng sẽ thắng giải lớn.

Tuy nhiên, bạn không cần phải tạo động lực cho con mình bằng những sự kiện quá lớn. Bạn không cần dẫn con đến các giải lớn như giải Davis Cup, Wimbledon hay giải Mỹ mở rộng. Chỉ cần một trận đấu như giữa đội USC và đội UCLA là đủ.

Hãy đến xem cả các trận tennis ở trường trung học nữa. Tôi rất tin tưởng vào hiệu quả của việc cho học sinh lớp bé tham dự các sự kiện ở trường trung học. Đối với một học sinh lớp bé, một vận động viên ở trường trung học là một vị chúa trời. Chính bản thân sự kiện đó đã có tính khích lệ rồi. Bước tiếp theo là xem các vận động viên ở trường đại học biểu diễn, và sau đó là các vận động viên chuyên nghiệp.

Trong âm nhạc, bạn không cần phải đi xem ban nhạc U2 hay Brice Springsteen. Hãy đi xem một ban nhạc nhỏ lưu diễn tại địa phương. Hay một ban nhạc của trường trung học, hoặc một ban nhạc biểu diễn ở nhà hàng xóm. Thực ra nên đến tất cả các buổi biểu diễn này vì nó ghi dấu chặng đường phát triển. Đối với tôi, khích lệ Mike và Bob bằng cách cho chúng gặp và xem các ngôi sao tennis hàng đầu là đủ.

Tương tự đối với âm nhạc, không nên chỉ cho trẻ đến Carnegie Hall. Chắc chắn việc đó rất tuyệt vời và quan trọng, nhưng việc dẫn chúng đến một buổi hòa nhạc ở địa phương cũng quan trọng không kém. Hãy dẫn chúng đi xem một buổi biểu diễn ở trường. Bật các đĩa nhạc cổ điển trong xe hơi và ở nhà. Tất cả sẽ ngấm dần dần, cả các hoạt động nhỏ lẫn hoạt động lớn.

Với tôi, tôi dẫn Mike và Bob đi xem các trận đấu tennis nhà nghề giải



Mercedes Benz Cup ở Los Angeles. Nhưng tôi cũng dẫn chúng đi xem các cầu thủ ở trường đại học và kể cả các trận hay ở trường trung học. Khi chúng sáu tuổi, tôi dẫn chúng đi xem các cậu bé mười tuổi chơi giỏi. Đối với một đứa trẻ sáu tuổi, một đứa trẻ lớn hơn bốn tuổi có thể được coi như một nhà vô địch thế giới.

Điều này rất quan trọng vì đó sẽ là bước tiếp theo của chúng: chơi giỏi khi lên mười.

Và chúng ta sẽ tiếp tục. Dẫn chúng đến các trận (hay buổi biểu diễn) của trường trung học, và sau đó là trận đấu (hay buổi biểu diễn) ở trường đại học và sau đó là một trận chuyên nghiệp (hay một vở kịch ở sân khấu chuyên nghiệp).

Xem tất cả các cấp độ, trẻ sẽ thấy được bước tiến triển cần thực hiện để đến được đích mà mình muốn đến. Bằng cách xem một cầu thủ ở trường trung học chơi, trẻ sẽ không bị choáng ngợp đến mức nghĩ mình không bao giờ làm được như thế. Trẻ cần đạt được mục tiêu trở thành vận động viên ở trường trước đã.

Khi Ricky Leach bảo Mike và Bob rằng anh ta cũng đã từng thắng giải thi đấu nhỏ mà chúng đã thắng, hai cậu bé sinh đôi hình dung ngay được bước tiến triển: nếu thắng được những giải như vậy, có thể một ngày nào đó chúng sẽ có đủ trình độ chơi ở giải Davis Cup.

Có lẽ bạn không thể giới thiệu với con bạn những ngôi sao hàng đầu như Ricky Leach hoặc Cheryl Miller, nhưng cho chúng làm quen với một vận động viên ở trường trung học là điều khả thi. Mặt khác, hãy dẫn chúng đến một khu huấn luyện và có thể cuối cùng chúng sẽ gặp được Pete Sampras hay Michael Jordan.

## CHƯƠNG 5. Từng ít một

Hạnh phúc nằm ở đâu đó giữa quá ít và quá nhiều.

Channing Pollock

Với động lực phụ, thay vì đẩy đứa trẻ của bạn qua cửa trước, bạn chỉ cần hé mở cửa bên.

Tôi đưa ra một ví dụ, một số người biết rằng ngôi sao bóng rổ lừng danh Pete Maravich, khi còn trẻ, vừa đi xe đạp tới rạp chiếu phim vừa chơi bóng và trong suốt thời gian chiếu phim vẫn tiếp tục rê bóng ở lối đi. Anh còn tập ném bóng cho đến khi trời tối đến mức không nhìn thấy được vòng và ván đỡ nữa.

Nhưng có lẽ bạn không biết điều gì đã khơi nguồn niềm đam mê này của Pete.

Điều đó bắt đầu từ bố của anh, Press, người luôn ngồi ngoài cửa đợi anh đi học về. Ngay khi nhìn thấy Pete tiến lại gần, Press bắt đầu ném bóng và ngừng chơi khi Pete đến gần lối vào nhà.

Pete, tất nhiên, muốn bố chơi ném bóng với mình, còn Press thì nói mình đã mệt do ném bóng và đi vào nhà. Rất nhanh sau đó, khi tan học Pete đi nhanh về nhà, trước khi bố kịp mệt và ngừng chơi. Vậy là Press bắt đầu chơi bóng lâu hơn một chút.

Đam mê của bố vậy là cũng trở thành đam mê của con, và cuối cùng Pete được mệnh danh là một trong năm mươi cầu thủ bóng rổ Mỹ vĩ đại nhất mọi thời đại.

Earl Woods, bố của tay gôn nổi tiếng Tiger Woods, có nói trong Raising a Tiger (Nuôi hổ) rằng ông muốn giữ cho con trai luôn có lòng ham muốn “nhiều hơn nữa” khi học chơi gôn. Khi Tiger còn nhỏ, lúc nào anh cũng thấy bố chơi gôn rất hào hứng và xin được tập với bố. Sau một hồi khá lâu, ông nói: ”Được thôi”, nhưng luôn đảm bảo là cậu con trai không được đánh quá nhiều bóng trong một lần chơi.



Mike và Bob xem tôi dạy tennis ở câu lạc bộ khi mới hai tuổi. Sau đó, chúng luôn muốn tôi đánh hai quả với chúng và tôi đã trả lời: ” Được, nhưng chỉ hai quả thôi đấy nhé.” Chính sự ngăn cấm càng kích thích trẻ muốn chơi nhiều hơn.

Tôi giữ đúng lời hứa, chỉ đánh đúng hai quả với mỗi cậu bé, và các cậu xin được đánh tiếp nhưng tôi dừng lại. Hôm sau, tôi để chúng đánh lâu hơn một chút và lại ngừng chơi khi chúng vẫn muốn chơi tiếp. Chắc các bạn có thể hình dung cảnh đó thế nào.

Thực ra, ngay cả khi Mike và Bob đã trở thành những tay vợt trẻ toàn quốc, Kathy và tôi đã bảo chúng ngừng chơi, nhưng chúng vẫn muốn tiếp tục. Việc này có thể khó tin, nhưng chúng tôi chưa bao giờ yêu cầu bọn trẻ phải tập cả, mà ngược lại, chúng tôi còn phải tranh đấu để buộc chúng rời khỏi sân.

Sau đây là một câu chuyện minh họa về động lực đến từ hoạt động ngoại khóa, cho thấy việc đặt ra giới hạn có tác dụng kích thích đối với trẻ như thế nào.

Khi Mike và Bob lên năm tuổi, tôi đưa chúng đi xem giải Ojai Tennis

Championships, giải đấu nghiệp dư lớn nhất của Mỹ. Sân trung tâm nằm trong một công viên tráng lệ có những cây sồi và sung dâu khổng lồ. Khán đài ở đó hứa hẹn các trận đấu chắc chắn sẽ vô cùng hấp dẫn. Khi nhìn thấy toàn bộ quang cảnh, Mike và Bob nín thở trong khoảng năm phút. Đôi mắt chúng mở to và tôi có thể hiểu được những ý nghĩ của chúng: “Chà, mình muốn một ngày nào đó cũng được chơi bóng ở đây.”

Tuy nhiên, suy nghĩ đó của bọn trẻ chỉ kéo dài trong một thời gian ngắn, và ngay sau đó chúng đã chạy vội đi bắt ếch ở cái lạch nhỏ trong công viên. Nhưng không sao. Chúng đã có ấn tượng. Hạt đã được gieo. Bây giờ chỉ còn việc tưới nước và chăm bón cho chúng.

Điểm đáng lưu ý là tôi không buộc bọn trẻ phải bỏ lũ ếch lại để ngồi xem cả trận đấu hai giờ đồng hồ với tôi. Điều đó có thể phá hỏng hiệu ứng thần kỳ mới xảy ra trước đó. Tôi đã đạt được mục đích: hai cậu con trai sinh đôi của tôi đã được chứng kiến điều kỳ diệu và có ấn tượng mạnh về nó.

Năm sau, khi chúng tôi trở lại Ojai, Mike và Bob không muốn bắt ếch nữa, chúng muốn xem một trong những trận đấu tennis lớn, dù chỉ một lát. Trở lại đó lần thứ ba, chúng ngồi xem lâu hơn.

Đó là một cách nuôi dưỡng niềm đam mê. Giống như một ngọn lửa, nó sẽ sáng ngời lên khi bạn quạt vào nó. Ban đầu nó cháy rất nhẹ rồi mới bùng lên. Nhưng hãy cẩn thận! Nếu bạn quạt quá sớm và quá mạnh, bạn sẽ dập tắt nó.

Từng ít một là yếu tố bản lề trong phương pháp thành công của Wayne. Sự nhiệt tình và sốt sắng tự nhiên của trẻ nhỏ cần được chăm sóc cẩn thận và có suy xét để phát triển dần dần.

# CHƯƠNG 6. Phương pháp 2K: Khen ngợi và Khích lệ

Anh ấy cần lời khen như đứa bé ngấu nghiến bánh nhân táo.

Lord Macaulay

Với kinh nghiệm của một giáo viên, tôi thấy lời khen và lời khích lệ tích cực có tác dụng tốt hơn nhiều so với đánh đau hay trừng phạt. Mặt khác, đánh đau hoặc trừng phạt, giống như rầy la và ép buộc, về lâu dài không hề hiệu quả. Khi bạn khen, hãy hét toáng lên; còn nếu phải phê bình, hãy nói rất khẽ khàng thôi. Nói cách khác, đừng phê phán gì cả.



Huấn luyện viên và giáo viên giỏi là những người hiểu được sức mạnh của lời khen. Thể thao, học đường hay biểu diễn nghệ thuật có thể một lúc nào đó hạ gục bạn. Huấn luyện viên, giáo viên hoặc bậc cha mẹ tuyệt vời sẽ hiểu những

khó khăn của bạn trong nỗ lực thể hiện, hiểu được vận động viên, ca sỹ, diễn viên hay nhà văn dễ bị tổn thương như thế nào. Họ sẽ nhanh chóng chìa tay ra đưa bạn trở lại đường đi, vực bạn dậy và vì thế bạn lại dám bước vào cuộc phiêu lưu trên sân khấu hay trên sân thể thao thêm một lần nữa.

Câu chuyện sau đây cho thấy các bậc phụ huynh dễ thương và thiện chí có thể vì vô tâm mà hủy hoại lòng tự trọng và sự tin cậy của trẻ như thế nào. Tất nhiên, danh tính của nhân vật đã được thay đổi.

Kathy và tôi mời một người bạn thân lâu năm là Lary Krueel ăn trưa tại nhà. Cô con gái đáng yêu của anh, Janie, hát cho chúng tôi nghe trong phòng trong khi Bob và Mike đệm cho cô bé bằng trống và piano. Tôi gọi Larry khi đó đang xem một trận bóng bầu dục: "Larry, lại đây mà nghe Janie hát này!"

Con gái anh ấy đã chăm chỉ học thanh nhạc hơn một năm nay và vài lần tham gia biểu diễn cùng nhóm của chúng tôi. Cô bé tiến bộ rất nhanh và có chất giọng rất tốt. Cùng hai cậu bé sinh đôi, cô biểu diễn xuất sắc bài Beautiful Day (Một ngày tươi đẹp) của nhóm U2. Khi bọn trẻ hát xong, Kathy và tôi vỗ tay nồng nhiệt. Còn Larry, vẻ đùa cợt, bình luận "Đừng phí một ngày làm việc của mọi người đấy". Không cần nói cũng biết là tất cả chúng tôi rất buồn vì lời nhận xét thiếu suy nghĩ của anh.

Hãy cẩn thận với những lời bình luận làm con bị tổn thương khi trẻ đang biểu diễn và đang rất hào hứng.

"Hôm nay con làm sao thế, Joe?... Lần trước con thắng nó cơ mà?... Bố đang phí tiền cho con học để làm gì nào?" Những câu bình luận kiểu này có thể giết chết lòng tự trọng và nỗ lực của trẻ.

Tôi từng thấy một bà mẹ ngồi xem cả trận đấu quần vợt hai giờ đồng hồ với tập giấy màu vàng trên tay. Chị viết và ghi chú từng điểm của người chơi. Và sau trận đấu, chị bảo cô con gái mười bốn tuổi của mình ngồi xuống và bình luận cách chơi của con với những lời nhận định kiểu: "Betty, ở séc thứ ba, con đánh quả ve trái xuống vạch, trong khi đáng lẽ phải đánh nó băng qua sân..."

Betty vừa thua 6-4 ở séc thứ ba đã phải ngồi trên ghế nghe về lỗi của mình trong tâm trạng đau đớn và tổn thương. Xem lại những lỗi vừa mắc phải chắc

chấn là điều cuối cùng cô bé muốn làm lúc này. Ở mỗi cú đánh, cô có chưa đến một giây để phản ứng và đã làm hết khả năng của mình.

Có những ngày, mọi thứ dường như đều không ổn. Khi Joey giao bóng hỏng bốn trái liền một lúc, Billy thua đậm 6-0 hay Susie hát sai nhạc, đó là khi bạn cần đến bên con với những lời động viên: “Đồng phục của con hôm nay trông rất đẹp!”, hay: “Tinh thần thể thao của con thật đáng ngưỡng mộ!”, hoặc “Con cư xử rất hay!”, hoặc “Nụ cười của con mới dễ thương làm sao!” Hãy luôn tìm cách nói một điều tích cực nào đó.

Hãy hướng dẫn con bằng nhiều cách tích cực và không sử dụng các từ phủ định. Đừng nói: “Không được đưa người như thế” mà hãy nói: “Con hãy đưa người nhẹ hơn một chút nữa”.

Ngoài lời khen và lời động viên, bạn cũng có thể khích lệ trẻ bằng các phần thưởng vui, nhỏ thôi nhưng rất có hiệu quả.

Khi Mike và Bob còn nhỏ, sáng thứ bảy nào hai đứa cũng lôi tôi ra sân quần vợt từ rất sớm để xem chúng đánh liền 100 quả không chạm lưới. Vì sao? Bởi vì nếu thành công, chúng sẽ được ăn thỏa thích bánh quy làm từ bột yến mạch với nho khô. Tôi đã có thể bắt chúng chạy mấy vòng quanh sân, hít đất, hay dùng một hình thức phạt nào đó, và chúng phải đánh được 100 quả liền một lúc. Nhưng như thế, chúng có thể cố tình đánh hỏng để kết thúc trò thách thức, và đánh liền 100 quả qua lưới sẽ là một nhiệm vụ thay vì một trò chơi. Có bánh ngọt làm phần thưởng, trò chơi này trở thành một thú vui và có tính khích lệ cao hơn. Tôi vẫn thường nói rằng Mike và Bob Bryan trở thành nhà vô địch là nhờ bánh quy!

Có rất nhiều cách thưởng cho bọn trẻ. Các cô nuôi dạy trẻ biết rằng các em tiến bộ nhanh nhất khi được thưởng một phiếu bé ngoan hoặc một ngôi sao vàng cho một công việc được làm tốt. Hãy cho con bạn một phiếu bé ngoan khi chúng đánh được liền năm quả bóng. Hãy thưởng cho con gái một ngôi sao vàng vì đã chơi hay một khúc dương cầm. Hãy thưởng cho trẻ kịp thời và thường xuyên. Trì hoãn ban thưởng đồng nghĩa với trì hoãn thành công.

Chúng ta hãy xem Johnny đã học chơi một bài hát mới bằng piano như thế

nào. Thế này nhé, mỗi lần bà đến nhà chơi, ý nghĩ đầu tiên của bà là bảo Johnny chơi một bài hát mới. Như vậy, cháu được ban thưởng vừa bằng cách học được thêm một bài hát mới vừa được bà quan tâm chú ý.

Người lớn chúng ta thường quên mất cúp, các dải ruy băng, các phần thưởng nhỏ quan trọng thế nào với bọn trẻ. Chúng đều rất đặc biệt.

Chính vì thế, bạn cần phải bày cúp con đã giành được, dù chỉ vì đã tham dự một sự kiện nào đó. Hãy đặt chiếc cúp trên lò sưởi trong một thời gian, sau đó chuyển nó vào phòng con. Khi trẻ đã giành được nhiều cúp, hãy làm hay mua một cái giá nhỏ để trưng bày chúng, rồi làm thêm ngăn nếu cần. Những chiếc cúp, huy chương, ruy-băng, tất cả đều gợi nhớ những chiến công huy hoàng, giúp trẻ tự tin và có động lực rất hiệu quả. Vậy hãy trưng bày chúng ở những nơi mà con bạn và khách đều có thể nhìn thấy.

Chẳng hạn, trong nhà chúng tôi, phần thưởng quả bóng tennis bằng vàng của giải vô địch quốc gia đứng hãnh diện trên chiếc piano. Nhờ thế, bọn trẻ được nhắc nhớ về chiến công của chúng ít nhất một giờ mỗi ngày khi chơi đàn.

Hãy đóng khung bằng khen, chứng chỉ và treo lên tường. Tương tự như vậy, hãy cho ảnh trẻ đang chơi tennis hoặc thực hiện một hoạt động nào đó vào khung và trưng bày. Điều này giúp cho trẻ thấy điều chúng làm rất đặc biệt và qua đó giúp trẻ tự khẳng định mình như là cầu thủ tennis, người chơi gôn hay nhạc sỹ. Nếu trẻ học vẽ, hãy đóng khung và treo các bức vẽ của trẻ, đồng thời cũng đưa cả cho người thân, bạn bè để họ treo ở nhà mình.

Bạn cũng có thể lưu ảnh vào album, quay phim và ghi băng các trận đấu, các trò chơi hay các buổi hòa nhạc mà trẻ tham gia để sau này xem lại. Đây là hai cách rất tốt giúp trẻ nhớ lại những khoảnh khắc thành công trong quá khứ và có động lực mạnh mẽ vươn tới những thành công trong tương lai.

Hãy treo các dải ruy-băng phần thưởng và các bài báo viết về trẻ trên tủ lạnh. Đối với các bài báo dài, hãy đóng khung rồi treo lên tường. Và tất nhiên, không quên sao chép lại các bài báo đó và gửi cho người quen để con bạn thấy bạn tự hào về chúng như thế nào.

Hãy treo cả bảng điểm xuất sắc của con ở tủ lạnh nữa. Tôi rất thích cánh cửa



tủ lạnh bởi bọn trẻ nhìn thấy những thứ dính ở đó nhiều lần trong ngày. Tất cả đều mang lại cho trẻ động lực tiến bộ và ham muốn hoàn thành công việc.

Tôi nhớ lần Kathy đưa Mike và Bob tới giải quần vợt đầu tiên của chúng ở hồ Lindero, khi sáu tuổi. Sẽ thật tệ nếu chúng không thắng được. Tôi không thể nói hết được giải thưởng đó có ý nghĩa lớn như thế nào với chúng. Nếu bạn có con chơi trong đội thiếu niên của quận, thành phố hay quốc gia, bạn sẽ hiểu điều tôi muốn nói. Một chiếc cúp hay một tấm huy chương thậm chí còn thúc đẩy trẻ thi đấu hữu hiệu hơn nhiều so với sự quan tâm của bà hay những chiếc bánh ngọt.

Lớn lên cùng với những thành công, dù nhỏ đến mức nào, tự bản thân nó là một động lực vô cùng to lớn. Mọi người ai cũng thích phần thưởng và tiếng trầm trồ của đám đông. Lời ca tụng có thể đẩy trẻ tiến về phía trước. Hãy làm thế bằng ngôi sao vàng hay phiếu bé ngoan, dải ruy băng hay một chiếc cúp, nụ hôn của bà hay một cái bánh ngọt to. Phần thưởng có rất nhiều ảnh hưởng tích cực đến bọn trẻ.

“Này, tôi chơi giỏi ở môn... Tớ là người chiến thắng... Tớ đã thành công... Nếu luyện tập, tớ sẽ còn giỏi hơn... Đúng thế, điều đó thật tuyệt vời!”

# CHƯƠNG 7. Tiến bộ từng bước một

Kiến thức được nâng cao theo từng bước đi chứ không bằng các cú nhảy.

Lord Macaulay

Trở thành một nhà vô địch thể thao, một nhạc sỹ hay một nghệ sỹ lớn giống như xây dựng một ngọn kim tự tháp, mỗi lần một tầng đá.

Trong quần vợt, bước đầu tiên có thể là: “Con có dùng vợt lăn bóng qua sân được không?... Giỏi lắm!... Bây giờ, con hãy giữ bóng trên vợt và không làm nó rơi... Tuyệt quá!”

“Bây giờ, hãy vừa bước vòng quanh vừa giữ bóng thẳng bằng... Con thử chạy xem nào?... Con bắt được bóng khi bố ném nó cho con không?... Con có đánh được bóng qua lưới từ đường giao bóng không?... Một lần trên năm?... Năm lần liền?... Bây giờ hãy thử giao bóng, một lần trên năm?...”

Trong âm nhạc, bạn có thể bắt đầu bằng những câu hỏi “Con có tìm được nốt đô trưởng không?” Sau đó, bạn có thể yêu cầu hai nốt, rồi ba, và nhiều hơn.

“Con có thể đánh trống đệm bốn lần liền không?... Giỏi lắm!”

“Bây giờ, con thử đánh trống theo nhịp xem nào... Tuyệt lắm!”

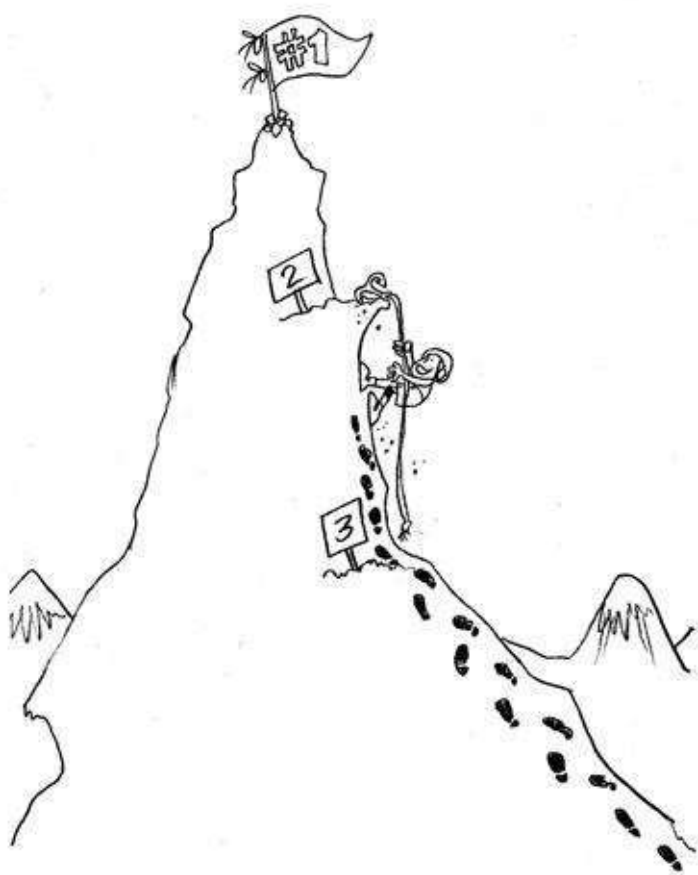
“Tuần tới, bố sẽ mua cho con một cái trống chơi mới.”

Đúng, tôi dùng từ “chơi” thay cho từ “tập” hoặc “nghĩa vụ”. Hãy biến việc luyện tập thành trò chơi. Hãy làm cho nó mang tính giải trí. Hãy sử dụng cách chơi tiếp sức, hãy biến giờ tập tennis thành giờ nghỉ giải lao trong đó trẻ vui chơi với chiếc vợt. Nên nhớ rằng vui vẻ phải luôn là điểm chủ đạo trong bất cứ hoạt động nào của trẻ – ta học tốt nhất khi ta cảm thấy vui vẻ.

Tôi cũng muốn nói cần định ra những bước nhỏ mà ta không thể bỏ được. Một thầy giáo/huấn luyện viên /cố vấn giỏi là người có khả năng hoàn thành bất cứ trách nhiệm nào, dù khó khăn đến đâu, và có khả năng phân chia công việc ra thành nhiều giai đoạn để thực hành từ giai đoạn đơn giản nhất. Dạy trẻ

đánh trống cũng có nghĩa là vui vẻ dạy trẻ cách trèo lên ghế đầu! Như đã nói, chia việc học thành những bậc nhỏ mà trẻ sẽ không bao giờ bước trượt!

Năm năm trở lại đây, tôi đã đưa các đội tennis đi thi đấu tại các sân vận động trong nước ở các giải nhà nghề, và chưa bao giờ tôi phải thấy bọn trẻ bỏ chơi hay đánh trượt bóng. Vấn đề ở đây là tôi không buộc bọn trẻ bắt đầu từ bước thứ 37. Tôi không bắt chúng ngay lần đầu đã phải đứng vào đường giao bóng. Thay vào đó, tôi để trẻ bắt đầu ở những bước mà chúng không thể không thành công: trẻ sẽ đứng cách lưới chỉ khoảng tám feet và tôi ném bóng nhẹ nhàng, sao cho chúng có thể dễ dàng bắt được. Nếu chúng đánh hỏng quả thứ nhất, tôi ném quả thứ hai, rồi quả thứ ba. Nếu cần, tôi sẽ tung một lúc mười quả và không có lý gì chúng lại không thể đánh một trong số đó qua lưới. Trên thực tế, đôi khi chúng đánh được tận hai hoặc ba quả chỉ bằng một cái dướn người!



Đám đông, tất nhiên, tung hô vận động viên trẻ; còn tôi, tôi trao phần thưởng cho chúng. Ý nghĩ thoáng qua trong đầu vận động viên trẻ khi đó sẽ là: “Chơi

quần vợt vui thật đấy”, còn các khán giả trẻ được hưởng một quãng thời gian vui vẻ. Sau đó tôi sẽ hỏi: ”Làm thế cũng dễ đấy chứ?”, thay vì nói: “Làm được thế có khó quá không?” như một số huấn luyện viên khác.

Bạn sẽ thấy là nếu được vui chơi, trẻ sau đó sẽ hào hứng học kỹ thuật. Quan trọng là trẻ phải được bắt đầu từ những bước đơn giản và sẽ từ cơ sở đó học cao lên. Những nhiệm vụ đầu tiên ở nhà trẻ phải là những nhiệm vụ mà trẻ không thể không thành công. Ví dụ, nhiệm vụ đó trong nghệ thuật sẽ là vẽ bằng ngón tay. Làm sao mà bạn làm hỏng thao tác được? Đó là điều không thể. Những kiệt tác sẽ từ đó mà hình thành.

Tôi muốn một lần nữa nhấn mạnh tầm quan trọng của điều này: những bước nhỏ là tối quan trọng. Nếu bạn đi trượt những bước đầu tiên, con bạn sẽ không thể đi xa hơn. Thay vì có thêm một cánh cửa phụ, cánh cửa chính sẽ sập lại và bị khóa vĩnh viễn.

Sau đây là một ví dụ từ kinh nghiệm của chính bản thân tôi. Anh trai tôi, Carl, trượt tuyết rất giỏi. Một hôm, khi chúng tôi còn học đại học, anh nói: “Wayne này, mình đi trượt tuyết đi, anh sẽ dạy em.”

“Vâng anh Carl. Em sẽ theo anh”

Lên núi, anh tôi nói: “Wayne này, em là một vận động viên giỏi, vậy hãy lên đỉnh và trượt xuống đi.”

“Vâng.”

Khi chúng tôi lên đến đỉnh, tôi bị ngã khỏi ghế và va phải hai người trượt tuyết đang lau bàn trong cáp treo. Khi tôi đứng lên được, Carl nói: “Em phải làm thế này này.”

Anh trình diễn cho tôi xem trong vòng năm giây rồi bắt đầu trượt xuống chân núi một cách điệu nghệ.

Còn tôi, tôi đã làm thế nào? Tôi bắt đầu trượt theo đường băng với tốc độ rùa bò rồi nỗ lực tăng tốc. Đó cũng là lúc tôi trượt dài và ngã dúm dúm. Ván trượt của tôi văng ra xa, tôi lấy hết sức bình sinh mới đứng dậy được, bị xây xát khắp nơi và chảy máu rất nhiều. Nhưng điều tệ nhất là những người đang

trượt tuyết trên dốc đều cười giễu sự vụng về của tôi.

Không cần nói thêm, đó là lần cuối cùng tôi đi trượt tuyết. Bây giờ khi mọi người hỏi: “Đi trượt tuyết với bọn tớ nhé?”, tôi đáp: “Hãy quên điều đó đi!”

Bạn thấy đấy, với thâm niên mười năm, trượt tuyết đối với anh tôi dễ như trở bàn tay. Nhưng anh không có khả năng chia nhỏ các thao tác thành từng bước để dạy cho tôi. Đáng lẽ anh phải giữ tôi trên dốc trượt, chỉ cho tôi từng bước một, bắt đầu bằng việc đặt ván trượt và cách đứng vững trên đó, trước khi hướng dẫn cách đi trên được trượt ra sao.

Kỹ năng phải được phát triển dần dần và liên tục. Sau giai đoạn đầu, bước tiếp theo là tư thế sẵn sàng. Nếu bước đầu quá dễ dàng hay quá dài, bọn trẻ sẽ mất cảm hứng và sẽ đánh mất khả năng hoàn thành. Nhưng nếu nó quá khó, trẻ sẽ nản lòng và bỏ chơi. Nói cách khác, hãy để trẻ bắt đầu bằng những bước nằm trong khả năng của trẻ nhưng cũng để trẻ có được một sự chủ động nhất định, sau đó dần đưa trẻ vào các bước tiếp theo. Quá trình này tự nó sẽ lặp lại để trẻ chủ động học kỹ năng cao hơn.

Bạn thấy đấy, có hàng ngàn bước để một đứa trẻ lên sáu học cách cầm dùi rồi chơi trống trước hàng vạn người, để đứa trẻ lên hai thử đánh bóng trong phòng khách trước khi đến chơi ở sân vận động Wimbledon.

# CHƯƠNG 8. Bước về đích

Điều bạn đạt được phải lớn hơn điều bạn có thể nắm lấy, nếu không, thiên đường để làm gì?

Robert Browning

Bạn không chỉ phải tiến bộ về kỹ năng thực hiện mà còn phải hiểu để thực hiện được sự tiến bộ về mục tiêu. Điều đó giống như việc lấy được đai đen trong môn võ karate. Bạn không thể có nó nếu chưa lấy được đai trắng, đai vàng, đai da cam, đai tím và đai nâu. Tương tự như vậy với các môn thể thao khác, với âm nhạc, với văn học...

Như vậy, bạn cần có một tiến triển về mục tiêu phải đạt được. Không xác định trước mục tiêu, bạn như lái xe đi nghỉ mà rất mơ hồ về đích đến và không có bản đồ chỉ đường.

Có sáu yếu tố quan trọng liên quan đến mục tiêu. Đó là:

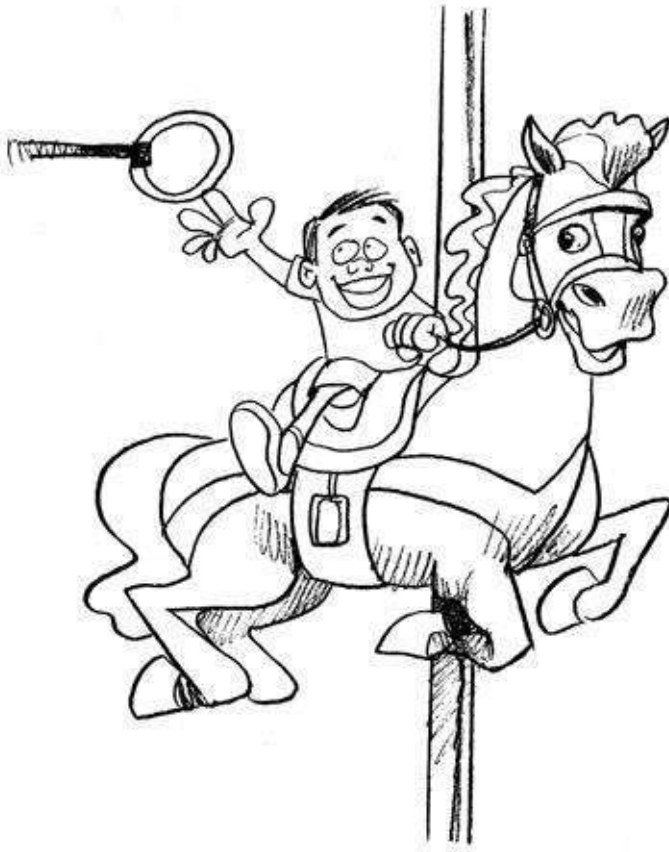
## 1. Phải có mục tiêu ngắn hạn và dài hạn

Bạn cần có mục tiêu dài hạn, nhưng thật ra nó giống như một giấc mơ. Một đứa bé tám tuổi nói muốn đánh đôi ở cúp Davis, hoặc một đứa trẻ mười hai tuổi muốn đoạt giải Pulitzer thường bị coi là huyền hoặc tới mức nực cười, nhưng những mục tiêu đó lại rất quan trọng. Đừng tước đi giấc mơ của các con bạn!

Trong khi đó, mục tiêu ngắn hạn giúp bạn đạt tới mục tiêu dài hạn, và có thể được phân nhỏ thành kế hoạch tuần, tháng và năm. Còn tất cả những thứ xa hơn thế thì có xu hướng trở thành mục tiêu dài hạn.

## 2. Mục tiêu phải có tính thực tế

Nói cách khác, mục tiêu không được viễn vông và xa vời. Một mục tiêu quá tầm với sẽ khiến bạn nản lòng. Rõ ràng bạn cần phải cố gắng để đạt mục tiêu, nhưng không đến mức phải vắt kiệt sức vì nó.



### 3. Mục tiêu phải rõ ràng và cụ thể

“Tôi muốn giỏi hơn” không phải là một mục tiêu rõ ràng. Trái lại, “Tôi muốn được điểm 10 môn tiếng Anh” là một mục tiêu cụ thể, cũng giống như “Tôi muốn chơi được cả sáu dây đàn ghita trước ngày 15 tháng 2.”

Hãy xác định mục tiêu bằng những con số nếu có thể. Chẳng hạn, trong quần vợt, bạn hướng tới mục tiêu xếp hạng trong số năm người đứng đầu câu lạc bộ hay trường đại học, hay số một trong thành phố của bạn.

Nếu như bạn viết văn, mục tiêu rõ ràng và được xác định bằng số có thể là: “Tôi muốn đoạt giải ít nhất một trong mười cuộc thi đấu trong năm nay”. Tốt hơn nữa là đề ra những mục tiêu cụ thể như: “Tôi muốn xuất bản năm truyện ngắn”, hay: “Tôi muốn xuất bản năm tập thơ.”

Có nhiều mục tiêu cũng rất quan trọng – điều đó tạo cơ hội cho trẻ thu được những thành công nhỏ bé trên bước đường đến với thành công lớn. Đặc biệt, trẻ nhỏ có thể sẽ cần bạn hỗ trợ trong việc thiết lập mục tiêu. Trong trường

hợp đó, hãy giúp trẻ – bằng lời khuyên hay câu hỏi – nhưng hãy để trẻ tự lựa chọn mục tiêu cho mình.

Thỉnh thoảng, mục tiêu cần và nên được xem xét lại và điều chỉnh. Nếu trẻ tiến nhanh hơn lịch trình, nhiệm vụ cần được đẩy lên một mức cao hơn; hoặc ngược lại, thời gian biểu cần thưa hơn vì trẻ phải chịu áp lực quá lớn. Tuy nhiên, đừng thu nhỏ mục tiêu quá sớm. Không có gì tuyệt vời hơn sự cố gắng cho phép chiến thắng hoàn cảnh và đạt được những mục tiêu rất tham vọng.

#### 4. Trẻ nên viết ra mục tiêu của mình

Tôi thích thấy bọn trẻ lưu mục tiêu của mình vào máy tính. Mục tiêu được viết thành lời sẽ in vào trong trí óc trẻ, trở thành động lực thúc đẩy bên trong bản thân chúng. Mục tiêu đã viết ra hay lưu lại trong máy tính sau này là công cụ có giá trị rất lớn để kiểm tra chính mình. Khi phải đấu tranh vì mục tiêu mới, có thể trẻ sẽ tự tin hơn khi được xem lại những chiến công trong quá khứ của mình.

#### 5. Nên dán bảng mục tiêu lên gương phòng tắm và cửa tủ lạnh

Như thế, trẻ sẽ luôn nhớ đến mục tiêu mình muốn phấn đấu và sẽ liên tục củng cố động lực của mình.

#### 6. Mục tiêu nên được thông báo cho cha mẹ, huấn luyện viên, bạn bè và người thân

Tôi thật sự tin bọn trẻ nên công bố rộng rãi mục tiêu của mình – tới ông bà, bạn bè, thầy giáo, cố vấn và huấn luyện viên. Nhờ đó trẻ sẽ nhận được sự hỗ trợ từ mọi người, và trẻ sẽ cần đến sự hỗ trợ đó.

Hãy đơn cử một ví dụ nhé. Nếu bạn nói với cô giáo tiếng Anh của mình: “Thưa cô Clark, em cần phải có tổng kết trung bình là bốn để được nhận vào trường đại học Michigan, và em bắt buộc phải được điểm 10 ở môn tiếng Anh của cô. Đó sẽ là mục tiêu mục tiêu của em và em sẽ cố gắng hết sức. Cô có thể giúp em không ạ?”, cô Clark sẽ làm gì? Tôi đánh cuộc là cô ấy sẽ làm tất cả những gì trong khả năng của mình để giúp và hướng dẫn bạn cách học sao cho có được điểm 10.



Hai cậu con trai tôi, Mike và Bob, đều đặn hàng năm viết ra mục tiêu của chúng. Và bạn biết không, chúng luôn giành được mỗi mục tiêu đặt ra từ khi chúng lên tám tuổi cho đến khi chúng hai mươi tuổi. Và bây giờ, khi đã là vận động viên quần vợt chuyên nghiệp, chúng vẫn tiếp tục viết mục tiêu của mình ra giấy và cố gắng tiến dần từng bước tới mục tiêu đó.

# CHƯƠNG 9. Thời gian biểu hàng ngày đáng giá như vàng

Đừng phung phí thời gian, điều đó làm nên vật chất của cuộc sống

Benjamin Franklin

Thời gian biểu hàng ngày rất quan trọng. Giống như cây vợt tennis của bạn trong môn thể thao đó, giống như cây đàn piano nếu âm nhạc là niềm yêu thích của bạn, hoặc là bút vẽ và bột màu nếu bạn đam mê nghệ thuật. Không có kế hoạch hàng ngày, đơn giản là bạn sẽ không có đủ thời gian cho từng ngày để hoàn thành mục tiêu của mình.

Nhiều việc trong thời gian biểu hàng ngày của con bạn cần được tự động. Nhiều việc còn hơn cả tự động. Ví dụ, chúng ngủ tám giờ và ăn ba bữa một ngày, tắm (hy vọng vậy!) một lần trong ngày, và đi ngủ (hy vọng thế!). Cũng gộp vào một cách tự động bảy giờ ở trường học, từ thứ hai đến thứ sáu.

Vâng, cũng như những điều trên, tôi thấy niềm say mê của con bạn cũng nên được tự động. Thực tế, tôi cho là bọn trẻ nên dành một lượng thời gian mỗi ngày cho những sở thích của chúng.

Tôi là người cuồng tín với thời gian biểu hàng ngày. Theo tôi, nó không vững chắc như xi măng và có thể biến đổi mỗi ngày nhưng nó vẫn phải là một kế hoạch.

Ví dụ, Mike và Bob dậy rất sớm mỗi buổi sáng để hoàn thành bài tập về nhà và chơi một số bản nhạc. Chúng phải ở trường từ tám giờ sáng đến tận ba giờ chiều. Xe buýt sẽ đưa chúng đến câu lạc bộ quần vợt cùng với những các bạn khác từ ba đến sáu giờ chiều. Chúng không còn thời gian cho sở thích của mình.

Cũng như vậy với bài tập về nhà của chúng. Chúng có bốn phần của trường và phải học từ 7-9 giờ mỗi tối, sau khi ăn xong bữa tối và giải trí.



Bây giờ, nếu bạn trộn vài giờ xem ti vi hoặc chơi điện tử hàng ngày vào với nhau, thì sau đó một số vấn đề có thể xảy ra. Sau tất cả, bạn không thể không đến trường. Bạn không kịp ăn sáng. Và cũng không tốt cho sức khỏe nếu bạn cắt bớt giấc ngủ. Điều đó có nghĩa là, nếu xem ti vi bạn sẽ không có đủ thời gian cho âm nhạc, quần vợt hay bài tập về nhà. Và chắc bạn không muốn điều đó xảy ra.

Không có thời gian biểu hàng ngày, tôi tin rằng khó có thể trở thành nhà vô địch trong lớp học và trong đam mê.

Vai trò của cha mẹ là gì để giúp con dễ dàng thực hiện thời gian biểu hàng ngày? Đây là một vài bước cụ thể.

Tạo môi trường học trong sạch và yên tĩnh cho con bạn. Hãy chắc rằng con bạn ăn bữa sáng nhiều và bữa tối đúng giờ. Việc đến trường và từ trường về phải luôn đúng giờ. Hãy chắc rằng các con bạn để hết tâm trí vào bài học, điều đó làm tăng thích thú của chúng. Không nên làm mất thời gian ở nhà của chúng.

Và chú ý, bọn trẻ cần chơi với các trẻ khác. Thậm chí nếu chúng chơi đàn, gôn hoặc quần vợt một mình, thì điều đặc biệt quan trọng là hãy thu hút các trẻ khác có thể chia sẻ sở thích. Con bạn sẽ thấy vui hơn và có thêm động lực. Cách dễ dàng để có được môi trường vui vẻ là thiết lập một chương trình cho nhóm. Bạn có thể mời các em có sở thích tương tự tới nhà mình để chơi bóng, nghe nhạc, đánh bóng ở sân sau hoặc thực hành điệu nhảy mới.

Hãy đến xem các giải thi đấu hay sự kiện khác cùng với các con. Cha mẹ có thể thật sự giúp đỡ, đồng thời tạo niềm vui và động cơ thúc đẩy bằng sự chia sẻ: “Con lái xe tuần này và bố sẽ lái xe tuần sau”.

Bạn cũng cần có thời gian biểu cho các cuộc gặp gỡ, sự kiện hay giải thi đấu, và tranh luận với con bạn. Thời gian biểu của các sự kiện quan trọng và mục tiêu lâu dài, cần được viết lên cửa tủ lạnh để luôn kiên định và tạo động cơ thúc đẩy. Các con bạn phải luôn nhìn thấy và chuẩn bị sẵn sàng cho các sự kiện trên.

Mùa thi đấu bóng đá, một giải bóng chày nhỏ, buổi hòa nhạc ở trường, buổi biểu diễn ở rạp hát, giải thi đấu quần vợt trẻ. Các em cần phải đưa vào chương trình tất cả các ví dụ trên, đó là sự sắp xếp cho những đam mê của chúng.

Các em không thể thực hành bằng những lý thuyết khó hiểu. Chúng phải luôn sẵn sàng cho buổi biểu diễn, một trò chơi hoặc một buổi gặp gỡ. Và với thời gian biểu hợp lý, chúng có nhiều động lực và thực hiện tốt hơn. Điều đó luôn đúng. Chất lượng của thời gian biểu hàng ngày sẽ tạo ra những nhà vô địch.

# CHƯƠNG 10. Chơi trước, học sau

Kinh nghiệm cho chúng ta thử thách đầu tiên và những bài học sau đó.

Noami Judd

Huấn luyện viên hoặc thầy giáo giỏi sẽ nhấn mạnh chơi trước và học tập sau.

Nếu một đứa trẻ tám tuổi muốn tham gia câu lạc bộ quần vợt ngày thứ tư cùng với mẹ, tôi sẽ nói: “Billy thân mến. Chào mừng cậu tới sân bóng. Vì sao cậu lại muốn gia nhập câu lạc bộ những người mới chơi tennis? Chúng tôi đấu với Westlake vào thứ hai này và muốn cậu chơi đôi với chúng tôi”.

“Nhưng bác Bryan, trước đây cháu chưa từng chơi quần vợt và chưa từng có cái vợt nào”.

Tôi nhìn Billy rồi cười to: “Ừ, được rồi, Billy. Đừng lo lắng, chúng ta luôn đấu với Westlake”.

Billy đã làm gì? Cậu bé mượn một cái vợt và chạy ra sân tập đánh bóng với cùng mẹ. Cậu bé đánh bóng vào cuối tuần với một chương trình hướng vào thực hành. Thứ hai, Billy rất sôi nổi và sẵn sàng gia nhập câu lạc bộ của chúng tôi để đối mặt với Westlake.

Billy đã có được trận thắng đầu tiên phải không? Như tôi đã nói, chúng tôi luôn đấu với Westlake. Tôi đưa cho Billy một đối thủ lớn và rất quan trọng, cậu ta cảm thấy có niềm vui.

Quá nhiều giáo viên âm nhạc muốn các em tập thang âm liên tục hàng giờ trước khi cho chúng chơi một bài hát. Và sau đó chúng sẽ cố gắng hoàn thành bài hát, là “Santa Lucia” hay “Drink to Me Only with Thine Eyes”, tốt hơn cả bản nhạc pop ở trên đài, điều chúng khao khát được học và chơi.

Công việc của huấn luyện viên hay giáo viên âm nhạc là gì? Theo tôi, đầu tiên và trước hết, hãy giúp bọn trẻ thích thú với trò chơi hay dụng cụ. Thích nó. Yêu quý nó. Đam mê nó. Đó chính là điều tốt nhất.



Đây là câu chuyện làm thế nào vợ tôi, Kathy, bắt đầu chơi quần vợt. Cô ấy cùng gia đình đến buổi cắm trại mùa hè tại nhà thờ Camp Awongo ở ngọn núi San Bernardino. Khi đó, cô ấy mới mười tuổi và chưa bao giờ cầm cây vợt. Mẹ cô ấy đã ghi tên cô ấy vào giải vô địch quần vợt đôi cùng với một người bộ đội đã nghỉ hưu, người rất thú vị và chơi giỏi. Cô ấy là người trẻ nhất và ông là người già nhất trong giải đấu đó.

Kathy và cộng sự của mình đã chiến thắng trong giải và cô ấy rất thích thú với chiến tích đó. Khi trở về nhà cô ấy hỏi: “Mẹ ơi, khi nào con được chơi ở giải quần vợt tiếp theo? Con rất thích trò chơi đó”.

Cuộc hành trình đến với quần vợt của Kathy thật trôi chảy kể từ lần đầu tiên cô thi đấu ở Camp Awongo. Nhưng hãy nghe những chuyện tiếp theo...

Khi Kathy trở về nhà, mẹ đưa cô vào các bài học với chuyên gia ở địa phương. Ông ấy đã rất cứng rắn với Kathy bằng nhiều bài học trong một năm trước khi cô ấy ra ngoài và thi đấu một lần nữa. May mắn thay, mẹ Kathy đã đưa cô đến một huấn luyện viên khác, người đã động viên cô tiếp tục chơi ở

những giải đấu tiếp theo và giúp cô phát triển kỹ năng của mình.

Kathy đến với giải vô địch quốc gia quần vợt nữ dưới mười sáu tuổi và đã rất thành công. Cô ấy học dễ dàng như chơi và cô ấy ngày càng giỏi hơn, sau đó, cô ấy muốn huấn luyện viên đưa mình lên mức độ cao hơn.

Cuộc hành trình âm nhạc của Mike và Bob lại kết thúc bằng sự trật hướng sớm.

Mike và Bob chơi nhạc từ rất nhỏ bởi chúng tôi đã khiến nó trở nên hấp dẫn. Dụng cụ luôn được cài đặt và sẵn sàng để chơi. Chúng tôi có một nhóm gồm nhiều thành viên luôn ghé thăm và ứng tấu. Chúng tôi cũng đến xem những buổi trình diễn khác và các bé trai hỏi tôi về hợp đồng biểu diễn. Thậm chí, tuy mới sáu tuổi, chúng ra trước thính giả để chơi và đám đông rất yêu mến chúng. Chúng chơi cho gia đình tôi, những người bạn, những đứa trẻ hàng xóm, bạn cùng lớp, bạn thân ở câu lạc bộ quần vợt.

Chúng yêu mọi thứ của âm nhạc.

Sau đó tôi nói với Kathy: “Này, chúng ta đã dạy các con môn tennis, tại sao chúng ta không để ai đó dạy âm nhạc cho chúng?”

Vì thế, chúng tôi đăng ký vào lớp học piano hàng tuần cho Bob và lớp học trống cho Mike. Và giữ nguyên ý định, chỉ sáu tuổi chúng có thể sẵn sàng chơi đàn và biểu diễn.

Sau đó khoảng một tháng, chúng nói với tôi: “Hôm nay chúng con không muốn đến học nhạc nữa, chúng con không thích nó nữa”.

“Cái gì?”

“Chúng con không thích nó nữa”.

“Không được bỏ cuộc bây giờ. Mẹ sẽ đi cùng với các con hôm nay và tuần tới các con có thể nghỉ học”.

“Vâng”

Tôi đi cùng bọn trẻ và đây là những gì tôi được chứng kiến: Mike, người được đăng ký vào lớp trống, bây giờ đang ở một phòng thu âm nhỏ, tập một

số thứ không quan trọng và tám nhịp trên mặt trống. Điều đó không không mang lại hứng thú cho nó khi nó đi thực hiện các công việc buồn chán này. Còn thầy giáo của Bob trong phòng thu âm đang nói: “Bob, đó là nốt giáng chứ không phải là chữ A”.

Có nhiều tiếng kêu la. Điều đó không vui vẻ gì với nó. Tôi đã có lỗi là không tìm được một thầy giáo viên hoặc một huấn luyện viên giỏi. Tôi sẽ nói vấn đề này ở chương tiếp theo.

“Được rồi, các chàng trai. Các con có thể nghỉ học”.

Không quá muộn, Mike và Bob đã quay lại với nhóm nhạc của chúng tôi cùng với những người bạn và có một luồng gió mới trong âm nhạc của chúng. Chúng trở thành những nhạc công giỏi và lưu diễn trên toàn quốc. Ngoài các giải quần vợt, chúng đi du lịch với cây đàn piano và ghita, và chơi cùng những người bạn chuyên nghiệp hàng đêm ở một phòng trong khách sạn. Đó là sự giải phóng và niềm vui lớn.

Chúng chơi loại nhạc của những bài hát trên đài. Chúng yêu mến âm nhạc, thích được chơi nhạc với bạn bè và thích được biểu diễn.

Sẽ không tốt cho bọn trẻ khi chơi nhạc theo thang âm và học nhạc bằng lý thuyết cho đến chúng thấy chán thật sự và không thể chờ đợi đến khi kết thúc. Tôi nói: đầu tiên là chơi, sau đó mới là học. Một người bạn đánh trống nổi tiếng của tôi không bao giờ cần bài giảng. Một nhạc sỹ chơi ghi ta giỏi vừa ngồi ở phòng ngủ nhà chúng tôi và ứng tác trong vài giờ.

Rất nhiều vũ công nổi tiếng xuất thân từ đường phố. Hầu hết những người lướt ván trên thế giới không cần đến bài dạy lướt sóng. Nên nhớ rằng, cầu thủ bóng rổ giỏi nhất không có huấn luyện viên khi bắt đầu chơi bóng. Làm thế nào mà những người trẻ tuổi học được cách chơi bóng? Họ chơi bóng rổ ở công viên hàng ngày. Họ chơi các trò chơi như: “Ngựa”, “Vòng quanh thế giới” và “Lời mách nước”. Họ chơi một chọi một, hai chọi hai, ba chọi ba. Họ chơi nửa sân và sau đó toàn sân. Họ có ba cú ném bóng và ba điểm ném bóng.

Kỹ năng của họ phát triển dần trong mỗi trò chơi và mỗi cuộc thi đấu. Nếu họ thua, họ sẽ ngồi xuống và nếu thắng họ cũng vẫn ngồi đó.



Nhìn xem bọn trẻ đang làm cái gì để trượt tuyết ngày hôm đó. Thật khó tưởng tượng phải không? Không ai xen vào con đường thi đấu sáng tạo của chúng và chúng được phép đẩy mạnh sự phát triển. Lúc đầu chúng chơi và sau đó là học. Một số đứa trẻ bị thất bại sớm bởi thầy giáo và huấn luyện viên đã làm cho âm nhạc, quần vợt hay gôn trở nên tẻ nhạt. Làm thế nào để một cái trống không làm thui chột bọn trẻ nếu chúng tôi để cho chúng chơi một lúc và dần dần học các sắc thái và nốt gốc?

Huấn luyện viên và thầy giáo phải hiểu các yếu tố cơ bản của việc học tập. Một đứa trẻ hay người trưởng thành học bằng cách chơi sẽ nhanh hơn và nhớ được nhiều hơn. Tạo ra sự vui vẻ và tiếp theo sẽ là sự thư thái.

# CHƯƠNG 11. Tìm huấn luyện viên phù hợp

Tạo cho vận động viên có sự quan tâm và nhiệt tình về các sự kiện... Sau đó, hướng sự quan tâm và nhiệt tình đó đến với lô gíc nền tảng, cách dạy sáng tạo, có mục đích và cao hơn nữa là truyền cảm hứng.

Brutus Hamilton

Tìm một huấn luyện viên, một giáo viên âm nhạc hoặc một hướng dẫn viên phù hợp cho con bạn là điều rất quan trọng. Quá nhiều bậc cha mẹ đưa con tới huấn luyện viên hoặc thầy giáo, những người gần gũi thuận tiện mà không kiểm tra.

Nếu bạn mua ô tô hay ngôi nhà bạn chắc chắn phải dành thời gian xem xét xung quanh. Hãy làm như vậy khi tìm kiếm ai đó giúp con bạn trên con đường đi đến giấc mơ của chúng. Bạn hãy gọi điện và nhờ những người xung quanh giúp bạn tìm thầy dạy tư, người sẽ khiến môn học vui vẻ hoặc huấn luyện viên, người sẽ thúc đẩy và truyền cảm hứng.

Đây là những câu hỏi bạn cần phải hỏi: Huấn luyện viên hay chương trình quan trọng với bọn trẻ? Đây là nơi hoạt động? Người đó có từng là nhà vô địch? Người đó có đáng yêu không? Đó có phải là người có uy tín?

Sau đó bạn đi tới gặp huấn luyện viên này. Quan sát xem anh ấy có là người vui vẻ trong quá trình dạy và làm việc cùng với các em bằng trách nhiệm của mình không. Nên nhớ, tôi đã từng chứng kiến một học sinh không cảm thấy vui vẻ trong khi giáo viên thì rất vui vẻ.

Hỏi huấn luyện viên cách anh ta khiến bọn trẻ vui thích trong tập luyện. Đưa cho bọn trẻ một vài thử thách và quan sát, nếu thấy chúng vui thích. Nếu không, hãy tiếp tục quan sát.

Cuối cùng, cho huấn luyện viên biết hướng đi tới đỉnh và tất cả những điểm dừng trên đường. Cách anh ta giúp cho học sinh của mình chơi, biểu diễn và

ganh đua có đúng không? Anh ta để con bạn cùng với những đứa trẻ khác chơi quần vợt, gôn, chơi bài nhạc hay học nhảy có đúng hay không? Bọn trẻ thường thích ra ngoài với các bạn khác.

Và hãy đưa ra những bài kiểm tra thử sau buổi học hoặc thực hành đầu tiên. Hãy hỏi các con bạn nếu chúng muốn trở lại đó nữa.

“Con có thích huấn luyện viên và con có thấy vui vẻ trong ngày hôm nay không?”

“Vâng, mẹ ạ, con chắc chắn điều đó. Chúng con có thể qua đây hàng ngày không?”

Đó chính là một thầy giáo hay huấn luyện viên phù hợp cho con bạn.

Đừng tập trung quá nhiều khi lần đầu tiên cố gắng tìm huấn luyện viên có kỹ thuật xuất sắc. Sự gia tăng trình độ của con bạn tùy thuộc vào thang kỹ năng, kỹ năng quan trọng hơn là sự thích hợp, và cần thiết để tìm một huấn luyện, người sẽ tạo ra mọi điều vui vẻ cho các con bạn. Rõ ràng, bạn không muốn một huấn luyện viên không hiểu biết về kỹ thuật, nhưng quan trọng hơn là anh ta phải có phẩm chất đáng tin cậy và phương pháp dạy học vui vẻ gắn liền với bọn trẻ. Tôi muốn nhấn mạnh rằng: niềm vui ngấm vào mọi thứ.

Nếu các con bạn muốn phát triển hơn nữa nhờ kỹ năng, kỹ thuật của huấn luyện viên, đừng lo lắng. Một huấn luyện viên giỏi sẽ tìm giúp bạn huấn luyện viên mới để tiếp tục cuộc hành trình với con bạn. Điều quan trọng nhất của huấn luyện viên là tạo ra sự vui vẻ và thổi bùng ngọn lửa đam mê trong bọn trẻ.

# CHƯƠNG 12. Những phẩm chất của nhà vô địch

“Cảm ơn” là một trong số những từ ít được sử dụng trong lời nói của chúng ta

John Wooden

Con bạn không được phép quên mất giá trị của con người. Đối với tôi, điều đầu tiên là sự biết ơn và cảm kích những người luôn giúp đỡ con bạn trên đường đời. Nó bao gồm cả lòng biết ơn các vận động viên ở các giải thi đấu, nhà ngoại giao, nhà phê bình âm nhạc hoặc nhà vận động tranh cử tài ba.

Con bạn phải luôn nói “Cảm ơn”. Không có ngoại lệ.

Con bạn phải luôn viết “Cảm ơn” ra giấy. Một lần nữa, không có ngoại lệ.

Điều này rất đơn giản: những người thua cuộc luôn chờ đợi lời cảm ơn, lời ca ngợi và chúc mừng. Những người chiến thắng lại trao đi lời cảm ơn, lời ca ngợi và chúc mừng.

Woody Woodburn viết về một số tên tuổi lớn trong lĩnh vực thể thao bằng cách chỉ ra người đã nói lời cảm ơn với những “trụ cột” như Jim Muray, John Wooden, Pat Riley, Greg Norman và Anthony Munoz. Tất cả họ đều là những nhà vô địch đích thực.

Tôi thích hành động viết ra lời cảm ơn bởi nó truyền dẫn cho trẻ em ý thức về giá trị. Xét cho cùng, không có huấn luyện viên thì không có những cuộc thi đấu, vì vậy, nên ghi nhận và cảm ơn người quản lý vì sự cố gắng của họ. Mike và Bob luôn nhớ và làm điều này. Khi chúng còn nhỏ, tôi giúp chúng ghi địa chỉ lên phong bì, còn chúng đã tìm ra bất cứ điều gì chúng có thể tự làm mà không cần bất kỳ động lực nào. Thực tế, chúng thậm chí tự viết từ “cảm ơn” những người đã giúp đỡ chúng và viết các câu chuyện về chúng trong giải đấu của những tình nguyện viên.

Tôi không nhấn mạnh chỉ cảm ơn là đủ. Không ai dùng thời gian và nỗ lực để

thiết lập và nắm chặt chi tiết cuộc thi. Điều đó không làm nên chiến thắng. Tôi không cho rằng các em cần chạy đua bằng niềm đam mê và nỗ lực thật sự nếu không có gì khác để đối diện với sự cạnh tranh. Chắc chắn rằng đứa trẻ có thể chạy đua, nhưng sẽ không như thế.

Sự hăng hái này dành cho những cuộc thi lớn. Ai đó giành chiến thắng và xứng đáng nhận được lời cảm ơn của bạn.



Đối với tôi, nói lời cảm ơn giản dị là một phần của nhà thể thao chân chính. Điều đó cũng có nghĩa là nói cảm ơn với đối thủ của mình, dù thắng hay thua. Không có đối thủ, bạn không có một trận đấu hoặc cuộc chơi.

Điều đó có ý nghĩa khi các em viết lời cảm ơn ra giấy ngay bây giờ và lần nữa dành cho huấn luyện viên, thầy giáo hoặc hướng dẫn viên của chúng.

Điều đó cũng rất quan trọng để chúng thấm nhuần nhận thức và lòng biết ơn công lao của cha mẹ. Người mẹ có thể khuyên bảo: “Johnny, tại sao con không cảm ơn cha vì đã hướng dẫn con trong cuộc thi” Người cha có thể hỏi: “Mary, con có nhớ cảm ơn mẹ vì đã giúp con hoàn thành dự án khoa học

không?” Trẻ cần được nhắc nhở và hy vọng cuối cùng điều đó sẽ trở thành một thói quen. Các em phải được khuyến khích để trở nên chu đáo đối với cha mẹ cũng như là một ai đó đã đưa tay giúp đỡ các em trong cuộc sống.

Tuy nhiên, đừng trông đợi con bạn đánh giá cao và cảm ơn tất cả những gì bạn làm cho chúng bằng một tình cảm dạt dào. Bạn không thể đạt được điều này. Bạn làm mọi việc cho con với tình yêu vô điều kiện. Vì thế, bạn không đòi hỏi lời cảm ơn và lòng biết ơn. Nếu nó đến thì đó là phần thưởng tuyệt diệu.

Chúng ta thích được ca ngợi, đó là những lời cảm ơn của con bạn và lời khen khiến người khác cảm thấy dễ chịu hơn. Điều đó thật sự khiến chúng ta cảm thấy tuyệt vời. Khen ngợi giống như tình yêu – bạn cho đi bao nhiêu thì bạn nhận lại nó bấy nhiêu. Nói lời cảm ơn giúp tạo mối liên hệ thân thiết với huấn luyện viên và giáo viên.

Một điểm nữa tôi muốn khuyên các bậc cha mẹ là đừng bao giờ phê bình huấn luyện viên của con mình. Không có huấn luyện viên nào hoàn hảo. Họ cũng chỉ là con người. Nếu con bạn ở trường trung học, tại sao bạn lại mong chờ một huấn luyện viên trình độ Olympic? Không thể có điều đó. Nhưng khi con bạn phát triển năng lực, cậu ta sẽ giỏi và giỏi hơn cả huấn luyện viên. Hãy xem, một giáo sư đại học chắc chắn có nhiều hiểu biết hơn giáo viên dạy tiểu học, và sự thật là, giáo viên lớp bốn không thể giỏi hơn giáo sư ở trường đại học. Huấn luyện viên giỏi nhất là người đánh giá đúng trình độ hiện tại của con bạn.

Cháu trai tôi, Josh, từng là một ngôi sao trong đội tuyển lớp bảy, chiến thắng tất cả các cuộc đua ở cự ly 200 m và 400 m. Khi tôi tới xem thi đấu, cậu ta thường xuyên chê bai huấn luyện viên của mình, và nói những câu kiểu như: “Cô ấy chẳng biết làm điều này và cũng chẳng hiểu điều kia.”

Tôi cùng Josh ăn bữa điếm tâm vào sáng hôm sau, và nói: “Này, anh bạn, ta muốn cháu nói cho ta biết năm điều mà huấn luyện viên của cháu đã làm tốt và năm điều chắc chắn cháu biết về cô ấy.”

Cậu ta suy nghĩ và đánh vật với câu hỏi đó trong vài phút rồi trả lời: ”Vâng,

cô ấy không dành nhiều thời gian cho chúng cháu.”

“Tiếp tục đi, những điều khác nữa.”

“Vâng, cô ấy lập thời khóa biểu gồm nhiều trận thi đấu cho bọn cháu, cô ấy rất ngăn nắp. Cô ấy bao quát trận đấu, và cô ấy thật sự chăm sóc và chăm chỉ hướng dẫn chúng cháu.”

“Được rồi, Josh, khi cháu về nhà, ta muốn cháu ngồi và viết lời cảm ơn vì tất cả những gì cô ấy làm cho cháu và các bạn ở trong đội vào mùa xuân vừa qua.”

Josh đã viết những lời cảm ơn tuyệt vời, chân thành và gửi cho huấn luyện viên.

Tôi đã nhắc cậu bé ghi lại tất cả suy nghĩ và quan điểm, và để cho cậu bé trở thành huấn luyện viên và cũng có những vận động viên khác. Khi Josh trở lại trường học, huấn luyện viên đã để cậu bé làm đội trưởng của đội. Tôi liền viết cho Josh; “Này anh bạn, điều gì là vinh dự kỳ diệu và trách nhiệm to lớn. Cháu hãy ra ngoài kia, giúp đỡ huấn luyện viên và những bạn khác trong đội đi chứ?”

“Vâng, cháu sẽ làm điều đó, chú Wayne ạ!”

Để mở rộng ý tưởng này, Josh hợp tác với những người được chọn để ra khỏi đội “vì có huấn luyện viên”. Khi những thanh niên trẻ này có liên quan tới câu chuyện của tôi. Tôi trả lời lại: “Các cháu đã đánh mất nhiều thứ. Các cháu đã không thật sự cạnh tranh và tham gia vào chương trình thi đấu. Các cháu sẽ không thể hoàn thành được bất cứ điều gì nữa.”

Thời gian sau, bạn của Josh quay lại với đội và luôn nghe theo huấn luyện viên.

Một vận động viên phải biết hỗ trợ đồng đội. Một bài luyện tập hay môi trường diễn tập giúp cho sự tiến bộ khi bạn ra đó mỗi buổi chiều cùng bạn bè. Khi các bạn làm việc cùng nhau, giúp đỡ và ủng hộ lẫn nhau, đó là điều tốt. Hiển nhiên là những đội vô địch luôn phải nhờ tinh thần đoàn kết. Sự đoàn kết bắt đầu khi một người hỗ trợ và ủng hộ cho những người khác, khi đó tinh

thần phần chấn được lan truyền.

Huấn luyện viên không chỉ đóng vai trò là người làm gương trong công việc này. Họ luôn dành cho con bạn sự giúp đỡ và động viên. Bằng sự hỗ trợ, con bạn sẽ tự giúp được chính mình.

Chương trình huấn luyện tennis của chúng tôi có khoảng 85 vận động viên, các em lớn tuổi luôn giúp đỡ các em nhỏ hơn. Bằng cách đó, các em lớn có thể truyền đạt lại cảm xúc, trong khi các em nhỏ lại tôn sùng các anh chị và được lợi từ những gương sáng đó. Chúng là anh em họ và điều đó thật sự giúp ích cho chương trình phát triển của chúng.

Hãy giống như vậy với đối thủ. Hãy thân thiện với đối thủ của bạn. Hãy chúc mừng khi họ chiến thắng hoặc an ủi họ: “May mắn lần sau” khi họ thua cuộc. Không coi họ như kẻ thù. Nên nhớ rằng, không có người chặn lưới hoặc canh giữ bạn trên sân bóng rổ, bạn không có cuộc thi đấu.

Nói về chiến thắng và thất bại, các bậc cha mẹ phải nhấn mạnh rằng tinh thần thể thao thượng võ còn quan trọng hơn chiến thắng. Hãy giúp con bạn hiểu rằng gian lận là điều không thể chấp nhận được và không có lý do gì làm hỏng tư cách đạo đức của mình. Tôi từng thấy nhiều bậc cha mẹ làm giảm sút sự cứng rắn của các em bằng tư cách đạo đức nghèo nàn của họ khi các em thua cuộc, nhưng bỏ qua việc chăm sóc chúng trong khi đòi hỏi khắt khe tinh thần thượng võ, trong tất cả các cuộc thi, dù thắng hay thua.

Vợ tôi, Kathy, đưa Mike và Bob đến dự vòng thi đấu địa phương ở câu lạc bộ Oakridge, thung lũng Simi khi tám tuổi. Khi Mike đang chơi trong một giải đấu đơn, cậu bé biểu lộ không có tinh thần thể thao cao thượng. Khi cậu đánh hỏng một quả, cậu ném cái vợt xuống trong sự chán ghét. Cậu bé cũng vài lần tỏ ra thiếu tôn trọng lời nhắc nhở của trọng tài và rất cay cú với đối thủ của mình.

Kathy đợi cho đến khi nó thẳng trận và sau đó, cô bình tĩnh bước xuống sân, nhắc Mike nhặt chiếc vợt của mình lên bởi vì như vậy nghĩa là cậu đang bỏ cuộc đấu. Mike rất cảm phẫn và hoài nghi. Sau đó, cô ấy bình tĩnh và im lặng lái xe đưa Mike trở về nhà.



Mike khóc lóc: "Mẹ, con đã chiến thắng trận đấu đó."

"Bây giờ mẹ muốn con hiểu đúng, Mike", Kathy trả lời, "Với mẹ, điều quan trọng là con trở thành một con người chứ không chỉ là một vận động viên tennis. Nếu chỉ có một cách chiến thắng là bằng con đường phi thể thao, thì thà chúng ta dừng lại ở đây luôn."

Mike bào chữa với mẹ là hãy cho con cơ hội để sửa chữa, sau đó quay trở lại sân thi đấu và tới xin lỗi ban tổ chức, trọng tài và cả đối thủ. Cậu bé lại được phép chơi đôi với anh trai.

Kathy đã thành công phải không? Đúng vậy, những năm sau đó, Mike và Bob tiến tới chiến thắng ở giải trẻ Nam California năm 1996.

Bjorn Borg được biết tới như là một nhà thể thao lớn trong làng quần vợt, nhưng quá trình luyện tập của cậu lại không hề diễn ra suôn sẻ. Một lần, khi còn nhỏ, cậu bé đã quăng vợt của mình đi. Cha cậu ngay lập tức cất đi cây vợt của người Thụy Sĩ trẻ trong nhiều tháng. Chẳng những Bjorn trở thành một nhà vô địch thiết lập kỷ lục, mà tư cách đạo đức của anh ấy còn không thể chê vào đâu được.

Cuối cùng, là cha mẹ, bạn phải luôn thể hiện tinh thần cao thượng. Nên nhớ rằng trẻ con thường học nhiều từ những điều bạn làm hơn là từ những điều bạn nói. Bạn không thể đòi hỏi tư cách đạo đức tốt từ chúng bằng tiếng la hét của một viên chức hay của cha mẹ. Đôi lúc điều đó có tác dụng mạnh, nhưng hãy luôn hướng các em đi đúng đường. Đừng để cảm xúc của bạn vượt quá giới hạn. Nên nhớ rằng, con bạn luôn xem xét và học từ chính bạn.

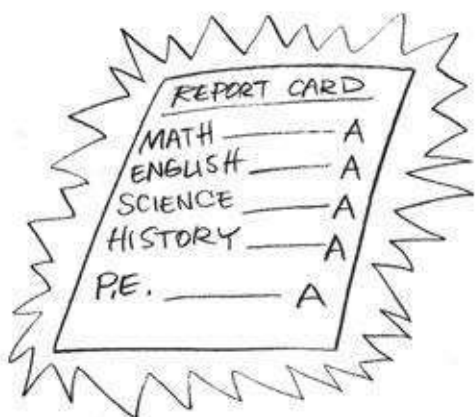
# CHƯƠNG 13. Nhà vô địch nhắm vào điểm 10

Những ai không làm bài tập về nhà sẽ trượt dốc “không phanh”.

Larry Bird

Đó là sự sống còn giúp con bạn trở thành học sinh ưu tú. Các em không thể học lý thuyết suông và sau đó trở thành nhà vô địch chân chính bằng niềm đam mê của mình.

Tôi không sùng bái những hướng dẫn làm tăng chỉ số IQ như là chìa khóa để đạt trình độ cao, hơn là cho rằng năng lực đặc biệt của vận động viên sẽ giúp làm anh ta trở thành nhà vô địch. Và cũng tôi cũng không nghĩ rằng tài năng âm nhạc là sự lập trình di truyền trong DNA của chúng ta. Tôi cho là, với niềm say mê và thời gian biểu hàng ngày, các em theo đuổi giấc mơ bằng sự cần cù và gần gũi chính là con đường thành công và trở thành nhà vô địch. Nếu các em nghe giảng trên lớp, làm bài tập về nhà vào mỗi buổi tối, ôn tập thật kỹ trước mỗi bài kiểm tra, các em sẽ đạt điểm 10.



Tôi tin tưởng nếu bạn làm theo phương pháp này, kể cả kế hoạch hai giờ mỗi ngày cho bài tập về nhà và giải trí bằng cách xem tivi và trò chơi điện tử, các em có thể và có khả năng đạt trình độ cao.

Tôi cũng nhận thấy việc làm là cực kỳ quan trọng. Điều tuyệt vời tạo nên những điều tuyệt vời. Các “công cụ” giống nhau của các em khi ở trường: sự cố gắng, cài đặt mục đích, tâm điểm, v.v... sẽ giúp mỗi em thành công trong môn quần vợt, môn cricke hoặc trên đường đua, trên sân khấu. Nếu bạn là một nhà vô địch trong lớp học, bạn có nhiều cơ hội hơn để trở thành nhà vô địch ở ngoài lớp học.

Molly White là vận động viên giỏi trong chương trình của chúng tôi, cô ấy chơi quần vợt ở trường đại học Pacific, nơi dạy quần vợt chuyên nghiệp. Khi ở trường trung học, cô bỏ tập gần một năm bởi cánh tay bị thương và không thể duy trì chế độ luyện tập quần vợt hàng ngày và kế hoạch thi đấu.

Cô nghĩ với thời gian nghỉ ngơi để khỏi tay, cô sẽ có nhiều thời gian dành cho việc học tập ở trường, nhưng thực tế, điều đó ngược lại. Tôi có nhận thấy điều

này đúng với hầu hết các vận động viên khác. Khi họ bỏ qua kế hoạch và tinh thần rèn luyện niềm đam mê của họ, họ đang lãng phí thời gian của chính mình. Họ thấy rằng họ có nhiều thời gian nhưng thời gian lại bị lãng phí. Điều thú vị là họ sẵn sàng đánh mất sự tin tưởng và lòng tự trọng trong sự đam mê của mình miễn là điều đó có thể giúp họ ở trong lớp học. Như tôi đã nói, điều tuyệt vời tạo nên những điều tuyệt vời.

Huấn luyện viên bóng đá nổi tiếng Vince Lombardi từng nói: “Chiến thắng là một thói quen”. Đúng vậy, và đạt điểm cao cũng là một thói quen. Con bạn không chỉ dành hai giờ để học mỗi ngày, mà còn cần khoảng thời gian như thế để làm những việc tương tự. Điều này tạo thành thói quen tích cực. Và thói quen tích cực tạo nên thành công.

Là cha mẹ, vai trò và nhiệm vụ của bạn là giúp các con thiết lập kế hoạch và học tập chăm chỉ. Bạn phải tìm ra những điều thú vị trong từng môn học của con. Những nguyên tắc học tập ở trường cũng giống như trong môn điền kinh và nghệ thuật. Thật vậy, hãy tạo ra sự vui vẻ cho nó. Hãy thể hiện tình yêu của bạn với việc học tập và các con bạn sẽ cần sự gợi ý từ bạn.

Bạn phải tìm ra phương pháp để tạo sự hứng khởi cho con mình. Điều này có nghĩa là kể cho các con nghe về sứ mệnh California sau tiết học về buổi đầu của lịch sử liên bang, đi tham quan bảo tàng Getty, chiến trường Gettysburg và vực thủy triều. Bạn hãy nhấn mạnh những điều đó.

Hơn nữa, các chuyến du lịch phục vụ học tập, đôi khi tôi tin là nó đúng với mong muốn thoát khỏi trường học để đến với các sự kiện thực tế. Và nếu bạn làm theo phương pháp này, con bạn có thể đạt thứ hạng cao. Vì vậy bạn không nên thay đổi phương pháp này trong thời gian ngắn. Thực tế, bạn nên đề cao nó.

Đưa các em học sinh đến xem trận đấu giữa trường Đại học Stanford và trường Đại học Georgia không chỉ nhóm lên ngọn lửa đam mê tennis trong lòng bọn trẻ, mà còn khiến cho các em muốn tới trường học. Các em sẽ nhận thấy một sân trường tuyệt đẹp với những âm thanh đầy sức sống của chính chúng ở khắp mọi nơi. Các em hiểu rằng trường học là nơi sẽ biến giấc mơ của các em

thành hiện thực. Các em thật sự nhận ra giấc mơ của mình trong học tập.

Đáng buồn là, các bậc cha mẹ và giáo viên thường không để cho các em phát triển cảm hứng và trau dồi kinh nghiệm, bởi vì “chúng nó không thể nghỉ một buổi học được”. Tôi không đồng ý với quan điểm đó. Ý tôi là những nhà vô địch có thể nghỉ học ngày hôm nay nếu có lý do chính đáng.

Vài năm trước, tôi diễn thuyết trước ba trăm huấn luyện viên tại một buổi tiệc lớn ở Chicago. Trước bài nói chuyện, tôi hỏi họ có bao nhiêu huấn luyện viên đã đưa học trò của mình tới xem giải vô địch quần vợt NCAA cách đây không lâu ở Notre Dame. Tôi đã sốc và mất hết tinh thần khi tôi nhận thấy chỉ có ba người giơ tay lên.

Sau đó, một huấn luyện viên kỳ cựu bình luận từ trong khán giả: “Tất nhiên chúng tôi không thể đến, vì chúng tôi không muốn bọn trẻ phải nghỉ học”.

“Thưa ngài!”, tôi hỏi, “Có bao nhiêu học sinh trong trường học của ngài đến chơi cho trường dạy tennis trong hai mươi năm qua?”

“Vâng... không ai”, ông ta lắp bắp.

“Thưa ngài, chúng tôi có hơn một trăm vận động viên của NCAA trong phân khu I ở trường dạy tennis bởi chúng tôi đưa các em ra khỏi trường và tới xem các trận đấu ở tất cả các sân miền nam California. Các em đã trở về với ngọn lửa đam mê tennis bùng cháy. Và điều quan trọng hơn, là ngọn lửa giữ tới khi học đại học”.

Cuối cùng, trường học của con bạn và những đam mê không ngừng nghỉ, chúng cần có mối liên hệ cộng sinh.

# CHƯƠNG 14. Không có ti vi và trò chơi điện tử

Bây giờ tôi nhận ra mỗi ngày quý giá biết bao.

Huấn luyện viên bóng rổ

Jim Valvano đã chết vì ung thư

Kathy và tôi không để ti vi ở nhà khi Mike và Bob còn bé. Thực ra, điều đó có thể không phải là vấn đề vì chúng luôn quá bận nên không thể xem ti vi.

Không có ti vi? Đó dường như là quan điểm cực đoan với bạn. Tôi cho rằng nó lại rất có ý nghĩa.

Mỗi bậc cha mẹ nên biết giới hạn học tập, điều này được công bố trên tạp chí Pediatrics, cho biết thường xuyên xem ti vi từ khi còn ấu thơ hoặc khi mới chập chững biết đi có thể thu ngắn quãng chú ý đến bảy tuổi. Khuyến khích xem ti vi có thể gây “rối loạn” trí não ở trẻ nhỏ do sự thay đổi nhanh chóng hình ảnh trên màn hình. Điều đó có thể ảnh hưởng đến khả năng tập trung trong suốt quá trình học tập quan trọng của các em, giống như khi các em thường hấp tấp và hiếu động hơn các em khác.

Gần đây, nhiều nghiên cứu cho biết thanh niên Mỹ dưới mười tám tuổi xem ti vi trung bình 6,2 giờ mỗi ngày – nghĩa là hơn 40 giờ trong một tuần! Và chỉ riêng thời gian quảng cáo trên ti vi là gần 10 giờ một tuần. Thật đáng kinh ngạc phải không?

Tôi bảo đảm với bạn rằng, với thời gian để xem quảng cáo ti vi, một đứa trẻ có thể học để trở thành một tay trống cự phách, một tiểu thuyết gia hay nâng điểm số từ dưới trung bình lên 10.

Bây giờ, hãy đi xa hơn và hình dung những điều có thể đạt được nếu bạn để cả 40 giờ cho các con xem ti vi hàng tuần. Suy ngẫm về tất cả sách chúng đọc hoặc viết! Suy ngẫm về cách chúng trở thành một người chơi gôn xuất sắc.

Hình ảnh minh họa nào các em có thể sáng tạo được? hãy giúp các em lựa chọn niềm đam mê và các em có thể phát triển tốt nhất nhờ điều đó.



Quá dễ dàng để ngồi và xem các chương trình không cần động não hay MTV và thời gian biến mất mà không việc nào được hoàn thành và ngày mai bạn thậm chí không nhớ những gì đã xem. Thật lãng phí. Điều đó giải thích tại sao ti vi được ví như một mảnh đất khô cằn. Khi bạn xem ti vi, ngoại trừ những chương trình giáo dục hiếm thấy, bạn không thu được kinh nghiệm gì.

Tôi không nói Mike và Bob không bao giờ xem ti vi. Chúng không xem ở nhà. Nếu có điều gì đó thật sự bổ ích, có giá trị trên ti vi, như chương trình đặc biệt về địa lý quốc gia, tư liệu nội chiến hoặc trận chung kết giải Wimbledon, thì chúng tôi sẽ đưa các con lên xe ô tô và đi đến nhà bạn bè để xem.

Về điều này, cũng cần phải có kế hoạch. Chúng tôi phải gọi điện trước và hỏi ý kiến họ nếu chúng tôi định đến đó. Chúng tôi phải luôn sẵn sàng, đi vào ô tô và lái đến đó.

Tôi không thể không nhấn mạnh điều này: không có ti vi trong ngôi nhà bạn!

Vâng, bây giờ bạn nên giải thoát khỏi chiếc ti vi và tất cả trò chơi điện tử.

Sự thật lạnh lùng là video và trò chơi điện tử sẽ lấy đi của con bạn một cơ hội trong tầm tay hoặc tiềm năng đích thực.

Thật vậy, nhiều nghiên cứu cho thấy chơi trò chơi điện tử sẽ dẫn đến nghiện. Điều đó đúng: trò chơi điện tử gây nghiện. Những trò chơi đó là nguyên nhân kích thích não giải phóng một chất hóa học, đó là nguyên nhân của sự phản tác dụng này. Dấu hiệu máy tính và trò chơi điện tử là: gây nghiện cho các con bạn.

Hầu hết thời gian học là để chơi trò chơi điện tử;

- Nằm ngủ trong lớp học;
- Không hoàn thành nhiệm vụ được giao;
- Đạt điểm kém;
- Nói dối về máy vi tính và trò chơi điện tử;
- Thích chơi điện tử hơn là đi gặp bạn bè;
- Hay cáu giận khi không được chơi trò chơi điện tử;
- Không tham gia các nhóm xã hội khác, các câu lạc bộ và các môn thể thao.

Bạn có muốn con mình có những biểu hiện như trên không? Câu trả lời đương nhiên là không!

Các nhà chuyên môn đều đồng ý rằng nếu các em nghiện trò chơi điện tử, các bậc cha mẹ cần phải can thiệp và cung cấp những lựa chọn hấp dẫn khác. Tôi nói hành động ngăn ngừa việc nghiện trò chơi điện tử bằng cách đưa ra những hấp dẫn khác của niềm đam mê chủ yếu và niềm đam mê thứ yếu.

Điều này không có nghĩa là bạn không được sử dụng trò chơi điện tử để dạy con tập đánh máy. Trò chơi điện tử tốt cho mục đích giáo dục, nhưng không phải là các trò chơi không cần động não.

Tôi biết điều này có vẻ khắc nghiệt. Tôi biết thế nào các trẻ em mãi chơi cũng muốn chơi điện tử. Tất cả bạn bè của Mike và Bob đều có trò chơi điện tử.



”Chúng con không có trò chơi điện tử” – hai đứa trẻ sinh đôi than vãn.

“Các bạn cho rằng chúng con thật khó hiểu. Họ không muốn đến nhà mình.”

Tôi nói: “Không ”hàng ngàn lần.

Sau lần nói “Không” thứ 1001, Mike và Bob nghĩ ra một kế hoạch. Chúng nêu ra một danh sách các công việc nhà, bao gồm việc dọn giường, đổ rác, rửa bát và tắm hàng ngày. Bàn về thời gian biểu hàng ngày! Chúng hứa chúng sẽ thực hiện mỗi ngày và cả năm. Ngược lại, chúng được chơi trò chơi điện tử.

Khi tôi nói “Không”, chúng hứa hẹn thêm là chỉ chơi trong một giờ đồng hồ vào tối thứ sáu. Nếu chúng quên một việc nhỏ trong một ngày, toàn bộ thỏa thuận sẽ chấm dứt. Tôi nghĩ chúng không thể làm được điều đó trong một tuần, chứ đừng nói đến cả năm.

Cuối cùng tôi nói: “Đồng ý, các chàng trai, chúng ta sẽ làm như thế.”

Nhưng sự thật là, chúng đã hoàn thành các công việc đó trong cả năm!

Tôi không biết bằng cách nào mà chúng đã cố gắng thực hiện “Quy định một giờ vào tối thứ sáu” ngay tuần đầu tiên. Thật vậy, khi chúng tôi mua trò chơi điện tử, đó là lần đầu tiên Mike và Bob muốn về nhà sớm từ sân tập quần vợt. Chúng nói rằng chúng cần làm việc nhà nhiều hơn.

Việc này xảy ra được khoảng một tháng. Chơi quần vợt vốn là đam mê số một đã bị xếp sau trò chơi điện tử. Âm nhạc vốn là niềm đam mê thứ hai được chuyển xuống thứ ba. Thực tế là, chúng không còn chơi nhạc và dành thời gian cho âm nhạc nhiều bằng thời gian làm việc nhà.

Tôi nói với chúng: “Các chàng trai, hãy nhớ lại những ước mơ của mình” và nhắc lại danh sách mục tiêu của chúng. ”Các con có thể vô địch quần vợt, trở thành nhạc công lớn và luôn đạt điểm 10, nhưng một tháng gần đây, các con đã bắt đầu thay đổi mục đích đấy”. Tôi dành 15 phút nói với chúng về các mục đích trong tương lai và bao giờ cũng với lời nói tích cực, chân thành.

Bọn trẻ hưởng ứng: “ Vâng, thưa bố”.

Tôi lấy trò chơi điện tử và ném vào nhà kho phía sau nhà. Bây giờ nó đã bị rỉ sét.

Không bao giờ đánh giá thấp sức mạnh của trò chơi điện tử và ti vi. Đây là một phương pháp.

# CHƯƠNG 15. Nhà vô địch nói “Không” với thuốc lá, rượu và ma túy

Mười kẻ thù không thể làm đau một người hơn là tự anh ta làm đau mình.

Buddha

Trẻ em không được hút thuốc lá, uống rượu và dùng ma túy.

Điều này vô cùng quan trọng khi bạn nói với con mình về nguyên nhân tàn phá sức khỏe. Hãy với chúng từ sớm và thường xuyên. Đưa ra một cuộc tranh luận có lý về những người đã tự hủy hoại cuộc sống của mình, hoặc thậm chí là những cái chết bởi rượu và ma túy. Giảng giải cơ chế các chất hóa học này tác động đến thể xác và trí não con người. Thảo luận về tác hại của chúng đến từng bộ phận và toàn bộ sức khỏe.

Tôi chưa bao giờ gặp một người lại được đề cao vì hút thuốc lá, uống rượu hay sử dụng ma túy. Thực tế, tôi đã chứng kiến nhiều cuộc đời bị tiêu tan và rút ngắn bởi ba điều trên.

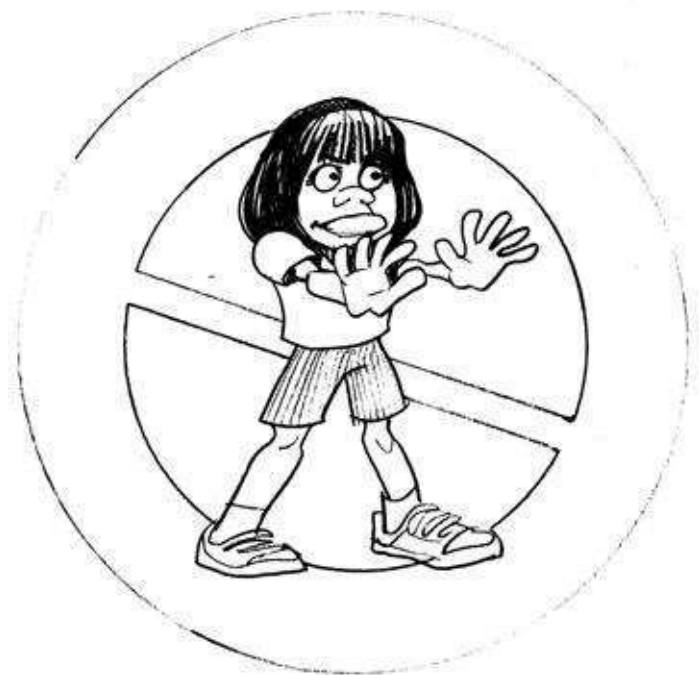
Phương pháp và lòng tin của tôi ở đây không phải là tín ngưỡng hay luân lý. Nó chỉ đơn giản là: Đừng để những điều này ảnh hưởng tới đam mê của con bạn. Luận điểm của tôi là bọn trẻ phải làm theo phương pháp không bao giờ nhiễm những thứ khủng khiếp đó. Các em phải không có thời gian và không liên tục tiếp xúc với với chúng.

Ngoài ra, tôi thừa nhận một số đứa trẻ rất thành công, chúng bắt đầu nảy nở tài năng của một nhà vô địch, giành được sự quý mến của bạn bè những người không cố gắng hại chúng bằng cách gây áp lực khiến chúng uống rượu và dùng ma túy.

Tôi thường nói với các em nhỏ trong đội tennis của chúng tôi: “ Các em sẽ không bao giờ trở thành một người nghiện thuốc lá hay nghiện rượu nếu các em không hút thuốc lá hoặc uống rượu lần đầu tiên. Hãy tránh xa những điều đó. Đừng bao giờ bắt đầu thử và đừng lưỡng lự với những lời rủ rê làm điều

đó”.

Cuối cùng, và rất quan trọng, nếu bạn muốn trở thành một bậc cha mẹ vĩ đại, hãy nêu gương tốt. Bọn trẻ học từ những gì cha mẹ chúng làm hơn là những gì chúng ta nói.



Dạy con bạn những phẩm chất của bạn, và nó sẽ trở thành phẩm chất của con bạn. Đừng lãng phí thời gian của bạn và con bạn bằng các bài giảng. Hãy dành thời gian để nêu ra các ví dụ xác thực.

Tôi nghĩ, bạn không nên nói với các con về những trò lừa đảo của mình. Bạn không thể mong đợi con bạn “điều hòa tính tình” nếu bạn để mất tính cách trước chúng.

Nếu bạn nói với các con về sự kính trọng và đối xử công bằng giống như cách bạn đối xử với một chủ nhà băng hoặc cây vợt tennis số một thế giới, sau đó bạn không chỉ ra sự thiếu tôn trọng với người bồi bàn, huấn luyện viên hay người hàng xóm thì những lời của bạn chỉ là giả dối. Do các hành động đạo đức giả, bạn sẽ đánh mất niềm tin ở con mình. Và không chỉ là niềm tin, mà còn là sự coi thường. Đó không phải là phương pháp nuôi con.

Đừng đánh giá thấp ảnh hưởng các hành vi của bạn và giá trị đã có của con bạn. Chúng sẽ phản chiếu lại những gì bạn làm mà chúng nhìn thấy, vì thế hãy chắc chắn những điều bạn làm đều tích cực.

Điều này bao gồm cả cách chúng thấy bạn hoạt động từ thiện. Đồng tác giả với tôi, Woody Woodburn trở thành một Holiday Ball Drive vài năm trước đây khi quyên góp những quả bóng thể thao mới từ các độc giả thân thiết của anh cho trẻ em nghèo. Trong khoảng bốn năm, đã có hơn 1900 quả bóng mới – và 1900 nụ cười.

Nhưng đó không phải là tất cả. Hãy suy nghĩ về điều này, con gái của Woody, Dallas, bắt đầu cuộc vận động trong kỳ nghỉ và hai lần Giáng sinh, đã quyên góp và phân phối hơn năm nghìn quyển sách mới cần thiết cho trẻ em!

Tôi thật sự tự hào về Dallas, cũng như mong muốn Mike và Bob sẽ trở thành vận động viên quần vợt nghiệp dư hơn là vận động viên nhà nghề ở giải ATP. Bọn trẻ kính trọng các vận động viên siêu sao và ngôi sao nhạc rock, nhưng đó chỉ là người làm gương thứ hai. Cha mẹ không những là tấm gương đầu tiên mà còn quan trọng nhất cho con cái. Bởi vậy, trở thành tấm gương tốt, trong tất cả các cách, là một ưu thế lớn của cha mẹ!

## CHƯƠNG 16. Luôn bền bỉ

Rất nhiều giọt nước mắt rơi, nhưng đó là tất cả cuộc chơi, tất cả trong một trò chơi tuyệt vời.

Tommy Edwards

Tôi nhớ, đã hơn một lần, tôi đứng cùng Mike và Bob dưới phần sân không có mái che sau một thất bại khó hiểu khi những giọt nước mắt rơi xuống. Thua cuộc và nỗi buồn xé ruột, giống như lời một bài hát, tất cả chỉ là trò chơi.

Đó cũng là điều mà huấn luyện viên chuyên nghiệp nổi tiếng Vic Braden đã nói: Vào bất kỳ lúc nào, một nửa người chơi tennis trên thế giới bước ra sân là người thua cuộc. Cũng giống như trong bóng đá, bóng rổ và bóng chày – một nửa đối thủ chiến thắng và nửa kia thất bại.

Thậm chí, sự thất vọng còn nhiều hơn trong nghệ thuật biểu diễn, nơi một trăm người cố gắng thử giọng hay giành được hợp đồng thuê ban nhạc mà có thể chỉ có một người chiến thắng.

Thật vậy, sự thăng trầm tạm thời luôn thích hợp với một nhà vô địch. Thực tế là lên nhanh và xuống mạnh. Như John Wooden đã nói: “Đối với mọi đỉnh, luôn có một thung lũng”.



“Điều đó giống như đi trên tàu hỏa vậy”, nói như Dick Leach, là huấn luyện viên đội quần vợt nam USC – và là người cha tuyệt vời của hai nhà vô địch Ricky và Jon.

Một ngày nào đó bạn sẽ cảm thấy giống như mình ở trên đỉnh Matterhorn, trong khi những ngày khác dường như bạn và con bạn ở dưới cùng của hẻm núi Grand hoặc thung lũng Thần Chết nổi tiếng ở California và bạn không thể hình dung được cách leo trở lại đỉnh.

Nói cách khác, nước mắt sẽ rơi. Điều đó sẽ đánh đổ tinh thần và là vấn đề vô cùng học búa.

Sự thất vọng này được thể hiện dưới nhiều hình thức. Ngôi sao bóng rổ trẻ của bạn sẽ khám phá ra chính mình ở bảng ghi điểm thứ hai và khi ở trên ghế dự bị. Con gái bạn, một giọng ca tuyệt vời, một diễn viên múa thông minh đã vượt qua tất cả để chỉ huy dàn âm nhạc trường trung học. Con trai bạn, Andre Agassi, thua vì một đứa trẻ đã dùng gậy chặn cho bóng không bay qua lưới. Có thể con bạn tránh được cú chặn đó và giành chiến thắng.

Nhưng khi đó thật sự là cú đánh tai họa bạn sẽ làm gì? Và không phải là sơ

xuất, tai họa sẽ xảy đến với con bạn.

Luôn bền bỉ và nhớ chuẩn bị đầy đủ triển vọng. Bạn đưa ra viễn cảnh bằng cách giải thích cách thua, như lời bài hát của Tommy Edwards trong những năm đầu thập kỷ 1960: “Tất cả chỉ là một cuộc chơi, tất cả chỉ là một cuộc chơi tuyệt vời”.

Khi các con bạn không may thua trong một trận, giải đấu hoặc bài kiểm tra, bạn nên đưa ra viễn cảnh bằng cách nói với con về những lần mình đánh hỏng trong một trận đấu mà bạn nghĩ rằng mình sẽ thắng, hoặc mắc những lỗi lầm mà đội của bạn đã phải trả giá. Nói với cậu bé về các thất bại của bạn trong cuộc bầu cử ở trường. Bài thi bị trượt của bạn. Một phần trong lối chơi mà bạn không có được. Những lúc giọng nói của bạn bị vỡ hay bạn quên mất quá trình điều âm.

Hãy giúp con bạn thể hiện cảm xúc của mình. Con bạn hiểu rằng bạn biết cảm xúc của nó bởi bạn đã ở đó.

Điều đó quan trọng để giúp con bạn hiểu rằng sự đau đớn sẽ không kéo dài lâu. Hãy tắm và chuẩn bị một bữa ăn ngon cho. Tôi gợi ý là món pizza, tất nhiên rồi, bởi vì khó mà không vui vẻ được ở cửa hàng bánh pizza. Hãy làm điều gì đó còn hơn là không, tôi cho rằng bạn sẽ nhận ra phản ứng của con bạn xuất phát từ thất bại không nói nên lời vào lúc bạn lái xe trở về nhà.

Những mất mát thường dai dẳng và thất vọng thì thật sự lớn, do vậy, sự phục hồi có thể phải mất vài ngày, một tuần hoặc thậm chí là đến tận trận đấu tiếp theo. Sau nỗi buồn thua dai dẳng, Mike và Bob có thể không bao giờ chờ đợi trận đấu tiếp theo. Đó là lý do tại sao điều quan trọng là các nhà vô địch trẻ phải có kế hoạch đầy đủ cho các cuộc thi đấu thể thao. Thay vì nghiền ngẫm những điều đã qua, hãy hướng tâm trí chúng vào những việc tiếp theo có thể xảy ra.

Không nên để cho một đứa trẻ tám, mười hoặc mười hai tuổi nghĩ rằng bạn sẽ giúp chúng sau 25, 30 hoặc 50 năm nữa. Vai trò của bạn là chia sẻ kinh nghiệm của bạn và đưa ra viễn cảnh.

Bạn hãy thực hiện điều đó bằng cả lời nói và hành động. Đừng tự coi mình



kém cỏi bởi các con bạn sẽ không cho là như thế. Larry Meisier, một huấn luyện viên lịch lãm ở Barber Ford, Ventura, luôn nói với các học trò mình: "Thi đấu nhiệt tình và bạn sẽ trở nên nhiệt tình". Điều đó đúng.

Những điều không đúng: nếu bạn hành động rối loạn hoặc quá mức cho phép, các con bạn cũng chắc chắn rối loạn và quá mức cho phép. Nên hành động lạc quan vui vẻ và tích cực trong suốt thời gian mệt mỏi và các con bạn sẽ vượt qua được thời kỳ chán ngắt một cách đơn giản và nhanh chóng.

Trẻ em rất kiên cường và nhanh chóng tìm lại được niềm vui nếu chúng ta động viên và khuyến khích chúng. Thật vậy, một trong những điều tồi tệ nhất bạn có thể làm là giấu giếm con bạn bằng sự đồng tình với thất bại hoặc thất vọng. Sẽ tốt hơn nhiều khi để bọn trẻ sống với những người bạn xung quanh chúng.

Cách khác để thể hiện viễn cảnh cho bọn trẻ là hỏi cậu bé/cô bé: "Điều gì làm nên sự vĩ đại?"

Những câu trả lời của bọn trẻ: "Con nghĩ môn thể thao gôn là vĩ đại vì... Con nghĩ chạy băng qua nông thôn mới là vĩ đại vì... Con nghĩ chơi đánh trống mới là vĩ đại vì..."

Hãy giúp bọn trẻ đến gần với câu trả lời. Ví dụ: "Bố nghĩ môn quần vợt là vĩ đại vì con có thể chơi nó suốt đời, tuổi tác không là vấn đề, nam và nữ có thể chơi cùng nhau, đó cũng là thử thách lớn, con cần có bạn bè" và nhiều điều khác.

Sau đó nhắc đi nhắc lại với bọn trẻ những điều tích cực đó. Hãy viết chúng ra giấy và dán lên tủ lạnh.

Ngoài ra, luôn nhắc nhở bản thân mình: cha mẹ là một tấm gương lớn. Chơi thể thao không chỉ để giành giải thưởng, nó còn mang lại niềm vui và nhiều bài học trong cuộc sống để xác định mục tiêu, học hỏi để cống hiến, học hỏi để chiến thắng sự cản trở, học làm việc theo nhóm, thi đấu hữu nghị và tinh thần thể thao – đó là một cuộc hành trình dài.

Bạn cần đưa ra những viễn cảnh xa hơn bằng cách giảng giải rằng không có

thung lũng thì không có ngọn núi. Sự thất bại sẽ khiến chiến thắng trở nên ngọt ngào. Và sự thảm bại làm tăng giá trị cho chiến thắng ngọt ngào. Không có thua có nghĩa là không thi đấu.

Có một câu chuyện như thế này. Những năm 1950 khi tên cướp khét tiếng chết, người bảo hộ của hắn ở cội âm đã giúp hắn ở sông bạc nơi, mà hắn luôn giành chiến thắng. Hắn chiến thắng ở trò chơi xúc xắc. Lần nào hắn cũng đặt số “21” theo số ở đuôi cui của cảnh sát. Hắn cũng chiến thắng khi chơi bài. Lần này qua lần khác. Chiến thắng, chiến thắng và chiến thắng.

Ba tháng sau, hắn hoàn toàn cảm thấy buồn chán và nản lòng. Khi người chia bài nói: “Anh lại thắng!” Tên cướp du đãng nhìn lại và nói: “Ồ, tôi biết rồi”.

Khi người bảo trợ xuất hiện, tên tội phạm nói: ”Làm ơn, làm ơn, tôi cần sự hồi hộp. Tôi cần có thắng và thua. Tôi muốn thua vài lần. Ông có thể mang tôi đến một thế giới khác không?”

Người hướng dẫn ngừng một lát và sau đó nói rất nhẹ nhàng: “Anh đang ở một thế giới khác”.

Bạn không chỉ cần ở mức thấp nhất để hiểu giá trị và hứng thú với đỉnh cao, mà bạn còn cần phải thua bởi bạn học được nhiều điều từ thất bại hơn là từ chiến thắng. Sau khi bị đánh bại, nhà vô địch, với sự giúp đỡ của huấn luyện viên và gia đình, nỗ lực học, củng cố sự tập trung và xác định mục tiêu cao hơn. Như cha tôi luôn nói rằng: “Đừng để thất bại khiến con đau khổ, hãy để nó khiến con tiến bộ hơn”

Những thất bại đắng cay xảy ra với tất cả mọi người. Mọi vận động viên đều là vỏ bọc của “những vết sẹo thất bại”. Không có vận động viên nào, không điều nào làm nên sự vĩ đại, chỉ có chiến thắng là tất cả. Sự thật là, bạn sẽ rất ngạc nhiên về những vết sẹo thua cuộc của các siêu sao. Michael Jordan, ngôi sao bóng rổ vĩ đại, từng bị đuổi khỏi đội bóng ở trường trung học. Joe Montana bảy lần chiến thắng ở Notre Dame nhưng từng bị chèn ép cho đến khi anh ấy trở thành một huyền thoại.

Các nhà vô địch chuyên nghiệp đã từng thua ở những giải trẻ. Họ thua ở các giải của trường trung học. Và họ thua cả ở những giải chuyên nghiệp.

Thất bại không bao giờ là điều dễ dàng. Mọi thất bại đều đau đớn. Cực kỳ đau đớn. Không ai thích thất bại, nhưng nhà vô địch còn ghét thất bại hơn. Những lúc như thế, nhà vô địch biết đau đớn, biết rơi nước mắt, đó là cái giá phải trả. Vâng, đó là tất cả cuộc chơi.

Tôi muốn chia sẻ câu chuyện giữa tôi, Gary và Layne Cuoco, hai bậc cha mẹ tốt nhất mà tôi biết. Con gái họ, Kaley là một đứa trẻ tuyệt vời và là “diễn viên cù” đã đóng phim cùng Denzel Washington và Russell Crowe, hiện nay là ngôi sao của chương trình hài kịch nổi tiếng của ABC “Tám quy luật đơn giản”. Cô bé cũng tham gia quảng cáo trên truyền hình.

Sau tất cả những việc đó, Kaley vẫn dành thời gian cho giải tennis trẻ với các tay vợt hàng đầu quốc gia. Vâng, và bạn đã hiểu sự bế tắc của cô bé. Trong lúc đó, Chị gái của Kaley là Bre, trở thành vũ công hoàn hảo và ca sỹ tuyệt vời.

Tôi hỏi Gary: “Với Kaley, cô bé dường như trở chạy theo phim ảnh thương mại rồi chương trình ti vi, và lại quay trở lại phim, như có bùa chú gì đó? Cô bé bước đi trong khi không có gì để đi?”

Gary trả lời: “Bạn cũng từng là một đứa trẻ đúng không? Khô cạn đam mê lúc nào cũng có thể xảy ra. Thật vậy, một lần Kaley nghỉ hoàn toàn một năm và tuyệt đối không làm gì. Cô bé thường lái xe năm mươi dặm để phỏng vấn. Mỗi lần ba giờ chẵn từ Camarillo tới L. A hay Hollywood”.

Kaley đã không từ bỏ giấc mơ của mình hay đánh mất niềm đam mê. Cô bé làm những điều mà một nhà vô địch thường làm. Cô bé hiểu những điều như mẹ tôi thường nói: ”Thời điểm tối nhất là trước bình minh”.

Những thời điểm đen tối của Kaley đã kết thúc và bây giờ cô bé thấy thích thú khi bình minh trở lại. Cô bé có nhiều hợp đồng biểu diễn thương mại hơn trước. Nếu tình trạng khô cạn đam mê trở lại, cô bé có thể nhớ lại sự kiên nhẫn và mà cô ấy đã đạt được.

Học cách thua là một bài học lớn của cuộc đời. Tôi tin là học cách thua từng phần quan trọng hơn là học từ sự khoan dung của chiến thắng. Đối mặt với nó và trở thành “người chiến thắng chân chính” thì đơn giản. Trở thành “người

thất bại chân chính” mới khó và cần có cá tính thật sự.

Là cha mẹ, bạn cũng cần phải là một người thất bại chân chính. Bằng cách này, bạn sẽ nuôi dưỡng được niềm kiêu hãnh của con bạn khi cô bé thua một vận động viên trong trận đấu nhưng là sự khoan dung với chiến thắng. Bằng cách đó, con bạn sẽ trở thành nhà vô địch thật sự.

Chỉ cho con bạn cách tự hào khi cậu bé là người chơi tốt nhất trong giải đấu, không có vấn đề gì xảy ra cả. Chỉ cho cậu bé thấy bạn tự hào khi cậu bé đã cố gắng vượt qua gian khổ, kết quả không phải là vấn đề. Có thể đối thủ quá mạnh hoặc quá nhanh, hay đơn giản là quá tuyệt vời. Tỷ số cuối cùng không phải là thước đo thành công.

Ghi kết quả ở cửa tủ lạnh có thể giúp đưa con bạn đến ý nghĩa của viễn cảnh. Little Jake có 37 chiến thắng trong năm và 22 lần thất bại. Dù anh bị thua trong trận đấu kế tiếp, anh vẫn thấy còn có chiến thắng thứ 37.

Anh cũng có thể nhận thấy mình có 60 trận đấu trong năm. Điều đó giúp anh nhận thức trận đấu tiếp theo không phải là trận đấu quan trọng nhất bởi nó chỉ là một trong 61 trận!

Tương tự vậy, khi cầu thủ bóng đá Tanya bé nhỏ nói: “Cháu chưa bao giờ ghi điểm”. Cô bé nhìn lên trên tủ lạnh và thấy cách thua mình đã thua bởi vì biểu đồ thể hiện cô ấy ghi được tám bàn thắng ở mùa giải này và 24 bàn thắng trong bốn năm!

Và khi Aubrey không thể đến cuộc thi âm nhạc trẻ trường trung học, cô có thể nhìn trên cửa tủ lạnh và biết là mình có sáu cuộc biểu diễn độc tấu, hai cuộc thi nhạc, hai lần biểu diễn cùng ban nhạc ở trường, và hát đơn ba lần ở nhà thờ trong tám tháng qua.

Điều đó đưa viễn cảnh quay trở lại.

Thêm vào việc nhìn lại viễn cảnh, bạn cũng muốn con mình đặt nhiều triển vọng phía trước. Làm cách nào bạn đạt được điều đó?

Con bạn biết đánh máy vi tính, biết lên kế hoạch thi đấu, trò chơi, bài kiểm tra, cuộc biểu diễn, vòng đua, viết về trận đấu hoặc sự kiện những điều mà nó

thích. Điều này giúp chúng hoàn thành công việc và hướng về phía trước hơn là nhìn lại và dừng lại ở thất bại hoặc sự đau lòng.

Ngoài ra, cố gắng lập kế hoạch cho kỳ nghỉ nhỏ trong suốt cuộc thi đấu của con bạn. Kathy đã đúng khi khẳng định chúng tôi nên làm điều này. Chúng tôi tham quan các địa điểm lịch sử, nhà bảo tàng, công viên hay một cuộc đi bộ đường dài. Chúng tôi tham quan Alamo, Everglades, Joshua Tree National Park, nhà Henry Clay, nhà Lincoln, Potomac và Mississippi.

Bằng sự kết hợp cuộc thi đấu và buổi đi chơi gia đình, bạn hãy chắc chắn toàn bộ cảm giác là sự vui vẻ, giáo dục, bổ ích và không quan trọng là thắng hay thua. Nó tạo ra sự thắng bằng và tiền đồ.

Cuối cùng, nhưng chắc chắn đặc biệt là quan trọng, trước khi con bạn bước ra ngoài sân thi đấu hay sân bóng, hoặc sân khấu hoặc phòng diễn, luôn luôn ao ước chúng tốt lành và nói với chúng chắc chắn là vui vẻ.

Và để chắc chắn nói với nó – và thỉnh thoảng! Là bạn yêu nó dù có điều gì xảy đến, và chiến thắng hay thất bại sẽ không bao giờ thay đổi điều đó. Sau tất cả, những lần vất vả sẽ là quá khứ, nhưng tình yêu của bạn là tuyệt đối và mãi mãi.

# CHƯƠNG 17. Niềm đam mê thứ hai

Một tâm hồn lành mạnh trong một cơ thể khỏe mạnh.

Hawthorne High school motto

Phát triển niềm đam mê thứ hai có ý nghĩa to lớn trong việc xử lý các tình huống. Thế nào là niềm đam mê thứ hai? Tôi sẽ minh họa bằng một câu chuyện.

Kaley Couco, một nữ diễn viên trẻ của chúng tôi, người đã từng làm công việc xuất bản, kinh doanh, truyền hình và đóng phim, đồng thời cũng là vận động viên quần vợt cừ khôi, tham gia thi đấu ở giải khu vực và cả các giải quốc gia. Niềm đam mê đầu tiên của cô là trở thành diễn viên, lĩnh vực mà cô đã dành phần lớn thời gian và nỗ lực của mình. Công việc diễn xuất luôn luôn là ưu tiên hàng đầu của cô. Tuy nhiên, khi cô không phải thử giọng hoặc diễn trên sân khấu, cô lái xe tới Học viện quần vợt Mark Weil để tập và tham gia các trận đấu giao hữu. Khi thời gian biểu cho phép, Kaley tham gia các vòng thi đấu tennis thường tổ chức vào cuối tuần.

Tôi nhớ một lần, Kaley đã thi đấu hết mình trong một trận đấu ở Anaheim. Nhưng thật không may, cô ấy không thể chiến thắng. Nhưng khi cô rời khỏi sân quần vợt, mẹ cô đón chào cô với tin vui là bà ấy vừa nhận được điện thoại từ người quản lý của cô. Vợ kịch mà cô đóng vai chính “Tám quy tắc đơn giản” đã được đài truyền hình ABC lựa chọn cho chương trình sắp tới.

Bạn có nghĩ rằng Kaley đã đau khổ sau khi thua trận không? Không, cô ấy đã hét lên vui sướng khi nhận được tin về cuộc gọi từ ABC. Tất nhiên, nhiều lần Kaley không nhận được “cuộc gọi lại” sau khi thử vai nhưng sự từ chối đó đã được an ủi bằng một vài trận thắng lớn trên sân tennis.

Niềm đam mê thứ hai lớn hơn một sở thích nhưng không phải là sự ưu tiên hàng đầu như niềm đam mê chính. Đó rõ ràng là sự mong muốn vượt trội và nỗ lực cho sự vượt trội nhưng đồng thời nó cũng làm giảm áp lực từ việc thực hiện niềm đam mê chính. Theo một cách lý tưởng, niềm đam mê thứ hai có

ảnh hưởng ngang với niềm đam mê chính như là một cách sử dụng phía bên kia của bộ não.



Nếu niềm đam mê chính của con bạn là nghệ thuật, thì niềm đam mê phụ lý tưởng nên là thể thao, tương tự như Kaley, đam mê thứ nhất là diễn xuất và đam mê thứ hai là tennis. Một đam mê thuộc về thể chất và một thuộc về sự sáng tạo. Vì thế, các nguồn năng lượng không triệt tiêu mà bổ trợ lẫn nhau.

Mike và Bob có những niềm đam mê đối lập nhau. Đam mê chính của chúng là thể thao, tennis và đam mê thứ hai là âm nhạc – chơi đàn và trống. Đã có lần Mike và Bob bị thất bại đau đớn trên sân tennis, nhưng chúng lại nhận được một hợp đồng biểu diễn âm nhạc vào đúng buổi tối hôm đó, và đã ngay lập tức mỉm cười, vui vẻ tận hưởng khoảng thời gian tươi đẹp đó. Hợp đồng biểu diễn đã đẩy thất bại tennis về phía sau, xoa dịu vết thương và giúp cho Mike và Bob hồi phục nhanh hơn, sẵn sàng đua tranh vào một ngày khác. Hình ảnh và giá trị bản thân của chúng hoàn toàn không bị mất đi theo kết quả của trận tennis bởi vì chúng biết mình còn có khả năng trong các lĩnh vực khác.

Hãy tin tôi, Mike và Bob không phải là người duy nhất kết hợp thể thao và âm nhạc như hai niềm đam mê chính phụ. Tiền vệ xuất sắc Joey Harrington của Detroit Lions bắt đầu tập đàn từ năm lên bốn tuổi và mẹ cậu sớm gửi cậu vào các lớp nhạc cổ điển và nhạc jazz. Các bước tiến bộ sau đó đã giúp Joey nhận được sự chỉ dẫn từ các nghệ sĩ dương cầm nổi tiếng như Gordon Lee và George Mitchell – người chơi đàn của ca sĩ Diana Ross trong suốt hai mươi năm. Thời gian dài sau khi sự nghiệp cầu thủ của cậu qua đi, Harrington vẫn tiếp tục theo đuổi lĩnh vực âm nhạc.

Cũng tương tự như vậy, cầu thủ huyền thoại San Diego Chargers – người đã vượt qua Doug Flutie, cũng đồng thời là một tay trống hoàn hảo và có nhiều hợp đồng biểu diễn với ban nhạc Flutie Gang.

Tiếp theo là tiền vệ danh tiếng Otto Graham, người đã trưởng thành cùng với việc chơi đàn dương cầm, vĩ cầm, kèn corno và kèn co Pháp. Thực tế là, Graham đã giành chiến thắng trong cuộc thi kèn co Pháp ở tuổi mười sáu bang Illinois.

Đây không chỉ là chuyện một tiền vệ, mà là sự hòa trộn giữa âm nhạc và thể thao. Ngôi sao đội bóng chày Yankees của thành phố New York – Bernie Williams cũng là một nghệ sĩ đàn ghi-ta và nhà soạn nhạc xuất sắc, đã cho ra đời album “Trong cuộc hành trình” – album nhạc jazz mang đậm chất Latinh, hiện đại và quyến rũ.

Hiểu một cách khác thì đó cũng là công việc. Trước khi trở thành ngôi sao nhạc rock nổi tiếng thế giới, Rob Stewart đã thử nghiệm với niềm đam mê thứ hai của mình và đã chơi bóng đá chuyên nghiệp trong thời gian ngắn.

Boyd Tinsley, cây vĩ cầm tài năng của ban nhạc Dave Matthews – ban nhạc ưa thích của Mike và Bob – có niềm đam mê thứ hai là chơi tennis. Hãy tin tôi, anh ấy cũng đã chơi rất cừ!

Tôi còn có thể tiếp tục đưa ra nhiều minh họa nữa, nhưng có lẽ bạn cũng đã hiểu được vấn đề: âm nhạc và thể thao bổ trợ tuyệt vời cho nhau như niềm đam mê chính và phụ.

Để có được niềm đam mê thứ hai không có nghĩa là bạn phải đem con bạn



đến lớp dương cầm vào ngày thứ hai, lớp quần vợt vào thứ ba, bóng đá vào thứ tư và học nhảy vào thứ năm. Điều đó khiến cho các bậc cha mẹ quá tải khi sắp xếp thời gian và đẩy con họ vào quá nhiều hoạt động. Bạn có thể nghĩ là tốt, nhưng con bạn chỉ có một giới hạn nhất định về sức lực, thời gian, và sự tập trung. Để trở thành nhà vô địch trong một lĩnh vực bằng nỗ lực của bản thân con bạn cần sự cố gắng thích hợp và lòng kiên trì. Rất nhiều hoạt động mà ở đó có thể không có niềm đam mê chính, lại càng không có niềm đam mê phụ.

Bản thân tôi hoàn toàn đồng ý với Arnold Patent, người đã viết trong cuốn: *You Can Have It All: A Simple Guide to a Joyful and Abundant Life* (Bạn có thể có tất cả: Một hướng dẫn đơn giản cho một cuộc sống đầy đủ và vui vẻ).

Bạn muốn bắt đầu chỉ với duy nhất một hoạt động. Điều này liên quan đến việc sử dụng sức lực hiệu quả. Bạn càng tập trung sức lực vào một hoạt động thì hoạt động đó càng có nhiều khả năng thành công. Khi bạn đạt được thành công với một hoạt động, bạn có thể chuyển qua một hoạt động khác.

Có rất nhiều người đa tài. Người thành công nhất là người biết tập trung sự quan tâm vào một lĩnh vực mà họ có khả năng và sau đó họ chuyển sang lĩnh vực khác mà họ cũng có năng lực. Nếu chúng ta chỉ dành một chút quan tâm cho vài hoạt động, chúng ta sẽ bị phân tán sức lực, và do đó chúng ta hầu như không thể có được thành công thật sự bằng tài năng. Hội chứng tài tử đã được nhiều người biết đến.

Nếu bạn nhìn vào cuộc đời của một siêu sao, bạn sẽ nhận thấy rằng hầu hết những gì mà siêu sao này làm đều rất bình thường. Anh ta hay cô ta được biết đến như một siêu sao bởi sự thể hiện khả năng nào đó một cách nổi bật.

Tôi tin rằng mỗi chúng ta đều có khả năng tự nhiên để thể hiện ít nhất một năng lực nào đó ở mức độ cao nhất.

# CHƯƠNG 18. Tình yêu phải là tuyệt đối

Tình yêu không bao giờ mất đi.

Washington Irving

Bạn không nên chỉ dành tình yêu cho con khi chúng chiến thắng hay chăm chỉ tập luyện, hát thật hay hoặc vẽ được một kiệt tác. Tình yêu của bạn phải là tuyệt đối, vô điều kiện ở mọi lúc hoặc sẽ là không tốt nếu bạn đánh mất lòng tin của bọn trẻ. Mọi việc sẽ không thể thực hiện nếu không có lòng tin và tình yêu tuyệt đối.

Việc bạn thể hiện tình yêu với trẻ bất kể khi trẻ thắng hay thua là vô cùng cần thiết. Thể hiện tình yêu cả khi cô bé thành công trong cuộc thi năng khiếu hay quên lời bài hát giữa chừng trong suốt buổi biểu diễn; cho dù cậu bé nhận được điểm 10, điểm 7 hay điểm 4; bất luận cô bé là một vận động viên chuyên nghiệp hay chỉ là dự bị; là ngôi sao trong một trận đấu hay chỉ là một người làm công trong rạp hát.



Cùng với tình yêu, điều cuối cùng bạn mong muốn là ủng hộ cho con bạn giành chiến thắng, biểu diễn thật tốt hay thành công. Bí quyết là không thể hiện nhiều tình yêu hơn khi con bạn chiến thắng và không giảm đi khi trẻ gặp thất bại. Thực tế là, bạn cần kiềm chế cảm xúc của mình khi trẻ giành chiến thắng và ngược lại – thể hiện lòng yêu thương nhiều hơn khi trẻ gặp thất bại bởi vì chúng cần bạn giúp chúng hồi phục tinh thần.

Vậy bạn cần nói những gì khi trẻ thành công hoặc thất bại? Tôi đã đơn giản hóa việc này bằng cách hệ thống thành phương pháp phù hợp cho cả hai tình huống.

Hệ thống của tôi như sau, khi trẻ thắng hoặc thua:

Trước hết, hãy để con bạn đến với bạn. Cha mẹ không nên vội vã chạy đến với con, cậu bé sẽ chạy đến với bạn khi cậu bé sẵn sàng. Đây là một thực tế khi trẻ giành chiến thắng cũng như khi gặp thất bại. Sau một chiến thắng, hãy kìm nén cảm xúc và để cho những người khác chúc mừng con bạn trước. Nhớ rằng, đây là thành quả của con bạn chứ không phải của bạn. Bạn nói bạn muốn chia sẻ niềm hạnh phúc của con bạn? Không! Hãy để bạn bè của cô bé

đến và chia sẻ giây phút huy hoàng của cô bé.

Sau khi con bạn chạy đến với bạn, đây là những điều bạn nên nói với chúng, dù thắng hay thua: “Con uống một chút nước nhé?” hoặc “Con có muốn một miếng bánh gatô không?”

Sau đó hỏi: “Con muốn ăn gì? Món ăn Trung Quốc, Mêhicô, Ý hay McDonald’s?”

Cuối cùng, hãy hỏi: “Con muốn tự lái xe hay để bố lái?”(Nếu con bạn dưới mười sáu tuổi, bạn hãy bỏ qua câu hỏi này và tự lái xe).

Điều đó thật đơn giản. Nếu con bạn muốn nói chuyện về trận đấu, hãy lắng nghe. Nhưng đừng phê bình. Không có sự phê bình hợp lý. Đừng bao giờ quá độc đoán. Hãy nhớ rằng, tình yêu càng vô điều kiện thì càng tốt cho trẻ. Điều đó nghĩa là bạn cần thể hiện sự ủng hộ và thấu hiểu con bạn ở mọi thời điểm và bằng mọi cách. Hãy trở nên bé nhỏ!

Trở nên bé nhỏ nghĩa là không dồn sức ép lớn lên đứa trẻ. Vai trò của bạn là giảm đến mức tối thiểu sức ép chứ không phải tạo ra nó. Vì vậy, không nên phê bình hay hướng đạo, và cũng không nên cố vũ nòng nhiệt quá sớm!

Trước khi một nhân tài biểu diễn hoặc thi đấu, điều bạn không nên nói là: “Đừng phạm lỗi!” Điều đó tạo ra áp lực và sự sợ hãi. Cũng đừng nói: “Hãy cố gắng hết sức”, hay “Hãy nỗ lực hết mình”. Những lời này xúc phạm đến một nhà vô địch vì họ luôn luôn cố gắng và cống hiến hết sức mình.

Thay vào đó, đây là những gì bạn nên nói trước một trận đấu hoặc một buổi biểu diễn: “Cha yêu con. Chúc may mắn. Hãy vui lên”! Nói cách khác, hãy đơn giản hóa nó. Coi điều đó thật bình thường.

Một điều nữa là không nên nói về cuộc thi đấu hoặc sự kiện lớn trong những ngày trước đó. Bạn không nên phấn khởi quá sớm. Khi thời điểm đến, nếu bạn theo đúng phương pháp, con bạn sẽ sẵn sàng.

Bạn hành động như thế nào trong một trò chơi, một trận đấu hay một buổi biểu diễn? Trên tất cả, hãy cố gắng bình tĩnh. Luôn mỉm cười nếu bạn có thể. Con bạn sẽ cảm nhận được cảm xúc của bạn.

Trở nên bé nhỏ cũng có nghĩa là không điều khiển con bạn. Chẳng hạn, tôi muốn chơi trống thật tốt để Mike và Bob có thể thấy cách chơi như thế nào, nhưng tôi không can thiệp vào mà chỉ cho chúng thấy tôi đã chơi tốt như thế nào khi chúng thử chơi một cái gì đó.

Nếu con bạn đang cố gắng vào đội bóng Pop Warner, đừng nói với chúng bạn là người tiêu biểu cho nước Mỹ ở Michigan. Bằng cách vĩ đại hóa mình, bạn sẽ làm cho chúng cảm thấy trở nên bé nhỏ.

Thêm nữa, chúng chỉ cao gần 1 m trong khi bạn cao hơn 1,5 m hoặc 1,8 m. Bạn hoàn toàn áp đảo chúng. Nhưng bạn không nên che chở chúng quá nhiều vì sẽ làm hạn chế khả năng trưởng thành của chúng.

Theo tôi, trở nên nhỏ bé nghĩa là không bao giờ tỏ ra vượt trội hơn con bạn ở bất kỳ lĩnh vực nào. Không phải trong chơi cờ, không phải trong trận tennis hoặc trận bóng rổ một chọi một trên đường về nhà. Nhưng bạn hãy diễn trò thất bại cho thật tốt. Đừng làm điều này quá lộ liễu mà hãy thật kín đáo để cho con bạn tận hưởng được cảm giác chiến thắng.

Tương tự như vậy, đừng “cản trở” chúng. Nếu chúng là lớp trưởng, đừng nhấn mạnh bạn là hiệu trưởng. Nếu chúng tập hợp một nhóm liên kết thứ hai, thì đừng nói rằng mình đã ở nhóm thứ nhất.

Nếu bạn cho con tình yêu tuyệt đối, con bạn sẽ luôn xem bạn như là một bến cảng an toàn để trở về nhà cả khi biển động hay biển lặng.

# CHƯƠNG 19. Hãy quan tâm và tình nguyện

Có một người đàn ông bị cho là liều lĩnh;

Ông ta càng cho đi nhiều, ông ta càng có nhiều.

John Bunyan

Làm ơn quan tâm đến các đối tượng hay tổ chức có liên quan đến niềm đam mê của con bạn – như thể thao, khiêu vũ, hoặc hội viết văn – và giúp đỡ nó thành công. Điều này không chỉ tốt cho con bạn mà còn tốt cho cả bạn và hơn tất cả là tốt cho mọi người.

Điều này có nghĩa là hợp tác với ban tổ chức, quyên góp, ủng hộ quỹ và dành thời gian cho các cuộc họp chung. Nó cũng có nghĩa là bạn nên gọi điện hỏi thăm về kết quả các trận đấu, không chỉ riêng các trận đấu của con bạn mà là tất cả các trận đấu.

Bạn sẽ không chỉ làm cho thể thao (hoặc hội họa, âm nhạc hoặc bất kể lĩnh vực nào) tốt hơn, mà bạn còn giúp cho chính bản thân mình và con bạn khi được học nhiều hơn về các cơ hội. Tôi không thể nói với bạn là tôi và Kathy học được bao nhiêu nhờ quan tâm tới các trận tennis của Mike và Bob. Tôi thật sự thích thú khoảng thời gian tôi phục vụ tại Ban quản lý USTA, Hội đồng cố vấn tennis SCTA và các Ủy ban cấp cao. Chúng tôi được biết về các sự kiện quốc gia, khu vực và sự tán thành các cơ hội, về các phe phái và các buổi thực tập mà lẽ ra chúng tôi không thể biết được.

Nhưng không hẳn chỉ là sự giúp đỡ chính bạn và con bạn, tôi nghĩ bạn còn có nghĩa vụ của lương tâm. Tôi có thể nói một cách trung thực và tự hào rằng, khi các cậu bé Bryan rời khỏi bậc tiểu học, tennis bậc tiểu học đã tốt hơn rất nhiều so với khi họ ở đó. Chúng tôi đã viết thư, phát động phong trào quyên tiền, thực hiện các đợt quyên góp và phổ biến môn tennis trong cộng đồng. Chúng tôi đưa bọn trẻ tới các trận đấu. Chúng tôi đã nhờ báo chí địa phương

quan tâm đến môn tennis ở bậc tiểu học và để thu hút sự quan tâm vào các trận đấu ở bậc trung học.

Vì vậy, hãy tự nguyện, tự nguyện, tự nguyện!

# CHƯƠNG 20. Liên lạc với phương tiện truyền thông và người bảo trợ

Hãy dành thời gian để kết bạn trước khi bạn cần đến họ.

John Wooden

Rất nhiều bậc cha mẹ phàn nàn về việc không đủ hoặc quá ít chủ đề thể thao hay các buổi biểu diễn dành cho trẻ nhỏ trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Dường như các bậc cha mẹ quên mất rằng thông tin trên các phương tiện thông tin đại chúng do chính con người tạo nên. Báo chí cần biết về những câu chuyện “ở đâu đó ngoài kia”. Nếu họ không quan tâm và viết về những điều mà bạn nghĩ là họ nên viết, không hẳn là họ lờ đi câu chuyện của bạn mà đơn giản là họ chưa biết đến. Vậy hãy cho họ biết.

Hãy giúp họ. Gọi điện, gửi fax hoặc thư tới tòa soạn để đăng thông tin. Phải chắc chắn rằng bài báo được đăng của bạn không bị đặt, văn phong hay và đúng thời điểm. Cung cấp thông tin về sự kiện đó, nó diễn ra như thế nào, kết quả ra sao và số lượng người tham dự. Nếu có thợ ảnh đến chụp hình thì nên gợi ý cho họ thời điểm có thể chụp được bức hình đẹp. Nên lưu số điện thoại của những người liên quan vì có thể họ sẽ gọi tới để lấy thêm thông tin. Bằng cách làm việc với các phương tiện thông tin đại chúng thay vì than phiền, bạn có thể giúp con bạn và giúp cho cả các chương trình giải trí hoặc các tổ chức.

Và nhớ rằng, tất cả những câu chuyện của bạn gửi đi có thể không được đăng báo. Tôi là bạn của Woody – một phóng viên thể thao của tờ báo địa phương, nhưng điều này không có nghĩa là tất cả thành quả và thông tin các cuộc thi đấu tôi gửi đi đều được đăng tải vì nhiều lúc khuôn khổ báo có giới hạn.

Đôi lúc tòa soạn thiếu phóng viên để viết bài hay đi chụp hình, vì vậy sẽ rất tốt nếu bạn cung cấp thông tin cho họ, tiếp tục cố gắng để có thể duy trì việc này trong tương lai.





Khi câu chuyện hoặc thành quả của bạn được đưa lên báo hoặc đài phát thanh hay vô tuyến, bạn nên viết một bức thư ngắn để cảm ơn. Như tôi đã nói, báo chí là con người. Thỉnh thoảng mời họ một bữa trưa hoặc bữa tối đều rất hữu ích. Cách đối đãi với những người làm báo cũng giống như cách mà bạn muốn được đối xử như vậy. Mục viết không từ trên trời rơi xuống, nó đến từ những mối quan hệ tin cậy và giúp cho báo chí địa phương đưa tin tức về buổi biểu diễn âm nhạc hay chơi thể thao của bạn.

Tương tự đối với các nhà bảo trợ, bạn nên viết thư cảm ơn. Phát triển các mối quan hệ. Rất lâu trước khi Mike và Bob nhận được đồ miễn phí, chúng đã viết những lá thư tới các công ty. Như là: “Tôi yêu Adidas. Tôi mơ ước một ngày nào đó được dùng đồ của Adidas. Những lời chân thành từ Mike và Bob mười một tuổi”. Thử đoán xem ai đã gửi cho chúng hợp đồng về những bộ quần áo và giày miễn phí.

Quả thực là Mike và Bob đã có được sự đỡ đầu rất tốt trên suốt chặng đường,

và thậm chí vẫn tiếp tục cho đến bây giờ, bởi vì chúng đã phát triển các mối quan hệ từ rất sớm và duy trì nó. Hiện nay, chúng thậm chí còn làm nhiều việc thay cho quản lý của mình, chẳng hạn như xuất hiện nhiều hơn trong các buổi tập dượt, và bạn biết điều gì không? Hầu như những việc đó đều mang lại lợi ích gấp đôi cho Mike và Bob.

Cứ nghĩ theo cách giúp một công ty. Luôn nhớ rằng họ làm kinh doanh và họ luôn cố gắng để tạo ra lợi nhuận. Làm thế nào bạn có thể giúp họ cải tiến sản phẩm và bán được nhiều hàng hơn? Hãy luôn ca ngợi và ủng hộ cho sản phẩm của họ.

Cố gắng cho nhiều hơn nhận là một triết lý cơ bản trong 101 mối quan hệ con người.

# CHƯƠNG 21. Sớm ra đi

Điều tệ nhất bạn có thể làm với những người mà bạn yêu quý chính là làm những điều họ có thể làm và sẽ làm cho chính họ.

Abraham Lincoln

Tôi thật sự nghĩ rằng nên chọn chỗ ngồi càng xa nơi con bạn biểu diễn, tham gia trò chơi hoặc trận đấu càng tốt. Một lần nữa, đó là sự nỗ lực của con bạn, chứ không phải của bạn. Điều này càng quan trọng hơn nếu bạn thuộc kiểu người hay lo lắng. Ngồi cách xa sẽ giảm bớt sự lo lắng này. Bạn sẽ giảm sức ép cho con bạn bằng mỗi mười bước chân bước ra xa hơn. Lúc này, sử dụng ống nhòm là một ý tưởng rất hay.

Xem này, không phải là bạn cứ đứng đó khi con bạn chiến thắng ở giải Wimbledon – hay giành được dải duy băng trong hội thảo khoa học - với một cánh tay vòng quanh cậu ấy. Nếu cậu bé muốn ôm bạn, điều đó thật tuyệt. Nhưng bạn nên chuẩn bị nếu điều đó không xảy ra. Hãy ngồi lại. Ngồi yên tại chỗ. Hãy để cho con bạn tự mình tỏa sáng.

Hãy dành sức lực của bạn vào việc cổ vũ và hỗ trợ con bạn. Chúng càng trẻ, càng cần đến sự hiện diện của bạn ở sự kiện của chúng. Khi chúng lớn dần và trưởng thành, chúng sẽ ít cần đến bạn hơn. Cuối cùng bạn sẽ phải ra khỏi con đường của chúng bởi chúng đã có thể làm mọi việc mà không cần có bạn. Vì thế, bây giờ là lúc bạn đã ở gần với lối ra.

Bạn muốn sớm rút khỏi con đường của con một cách nhẹ nhàng. Điều này có nghĩa là bạn để cho con bạn đến với các trận đấu hoặc các trò chơi cùng với bạn bè của chúng. Không có gì thú vị bằng việc đưa một đám trẻ cuồng nhiệt vào một chiếc xe tải nhỏ, nhằm sự kiện và thắng tiến.

Cần chú ý là không phải đưa tất cả mọi người đến buổi biểu diễn hay thi đấu của con bạn. Bạn không muốn có hội chứng “tôi và con tôi chống lại cả thế giới”. Đây là điều mà bạn có thể nhận thấy – con của bạn sẽ làm thật tốt khi bạn có ở đó hay không. Tuy nhiên, nếu chúng chỉ làm tốt khi bạn ở đó thì bạn

cần phải xem xét lại.

Nếu chúng chỉ làm tốt khi bạn không ở đó thì bạn chính là vấn đề. Các chương trước của cuốn sách này sẽ giúp bạn giải quyết vấn đề này.



## CHƯƠNG 22. Đưa phương pháp vào hành động

Hành động tích cực nhất mà bạn có thể làm là giúp mọi người tập trung vào những gì họ muốn.

Brian D. Biro

Josh Colwell và những cái trống. Đây là câu chuyện hay về việc áp dụng các nguyên tắc, các phương pháp vào thực hành.

Josh Colwell là cháu trai tôi. Cha cậu bé là Dan, anh rể tôi, đã qua đời đột ngột do một cơn đau tim hồi tháng 10 năm 2001. Lúc đó, Josh mới chỉ mười hai tuổi, và như bạn có thể hình dung, cậu bé đã phải trải qua mất mát vô cùng đau thương.

Tôi có thể giúp được gì cho đứa trẻ này khi mà cậu bé sống ở Grass Valley cách xa tôi bảy nghìn km về phía bắc? Tôi đã rất lo lắng cho cậu bé.

Tôi mời Josh đến sống với chúng tôi ở Camarillo một thời gian, nghĩ rằng đi thật xa có thể sẽ tốt cho cậu bé. Trong suốt thời gian đó, tôi đã đưa Josh vào phòng nhạc của mình. Mike và Bob lại trở về nhà sau giải thi đấu ATP cùng thời điểm đó, vì vậy chúng tôi chơi một bản nhạc khoảng 20 phút dành cho Josh. Josh đã thật sự vui vẻ khi lắng nghe.

Khi Mike và Bob chơi xong, tôi nói: “Nào Josh, cầm lấy những cái dùi này và nhảy lên trên ghế đánh trống kia đi”.

Một cách vui vẻ, từng chút một, sau hai ngày tiếp theo, chúng tôi chơi quanh quần với những cái trống. Ban đầu, Josh thể hiện sự thất vọng, nhưng tôi vẫn cố làm cho cậu bé vui và giúp cậu bé tiến đến cùng. Sau vài ngày, cậu bé đã có thể chơi những bài cơ bản của Rock'n'Roll một cách thành thạo.

Khi Josh quay trở về Grass Valley, tôi đã đưa cho mẹ cậu bé vài cái trống và hướng dẫn cô ấy gọi điện thoại trong bán kính khoảng 80 km để tìm một giáo viên dạy trống nhiệt tình và vui vẻ. Cô ấy đã tìm được một thầy giáo tên là

Larry, một người điếm tĩnh, từng chơi cho một số ban nhạc và có một phòng thu hiện đại cách đó bốn mươi phút đường đi ở Auburn.

Tôi đã tới thăm Josh một vài lần, và mỗi lần đến tôi đều cảm thấy rất hạnh phúc khi thấy cậu bé thích thú chơi nhạc, và tôi đã rất tự hào khi thấy cậu tiến bộ tuyệt vời như thế. Tôi đã hướng dẫn thêm cho cậu và sau đó mua cho cậu một cái chũm chọe mới mà cậu rất thích. Sau đó tôi hỏi Larry khi anh chơi buổi tiếp theo, và thứ bảy đó Josh và tôi đã lái xe đến nghe anh chơi trống tại một buổi biểu diễn ngoài trời trên đường phố. Larry đã chơi và hát với tốc độ hết sức kinh hoàng, làm cho sân khấu dường như nổ tung.

Dĩ nhiên là Josh đã xem buổi biểu diễn của thầy giáo. Bạn có thể nhìn vào mắt của Josh, chúng mở to và sáng. Sau buổi biểu diễn, Josh lên sân khấu chúc mừng Larry. Larry, với tư cách là một người nổi tiếng và một người đầy kinh nghiệm, đã dành cho Josh sự đón chào nồng nhiệt nhất. Bạn có thể hình dung, thay vì nói về buổi biểu diễn, anh không ngớt nói về Josh và khả năng chơi trống của cậu bé. Nói về một sinh viên có chí hướng và hết mình cho chí hướng!



Hai tháng trôi qua. Josh gọi điện cho tôi và nói: “Bác Wayne, cháu đã thành lập một ban nhạc năm thành viên cùng với các bạn của cháu. Chúng cháu có một người chơi trống, một chơi ghi-ta chính, một chơi dương cầm, một ghi-ta nhịp điệu và một người chơi ghi-ta điện. Và chúng cháu rất căng thẳng! À, sắp tới có một cuộc thi tài năng cấp quận dành cho học sinh, chúng cháu muốn được thử và thể hiện. Vấn đề là chúng cháu chỉ có hai tuần để tập luyện. Tất nhiên, chúng cháu thật sự muốn chiến thắng trong cuộc thi này nhưng có tới bốn mươi đội tham gia. Bác có thể đến và giúp đỡ chúng cháu không?”

“Bác đang ở trên đường rồi”, tôi trả lời.

Để rút ngắn thời gian, chúng tôi đã dành rất nhiều thời giờ chơi bài “Louie, louie” – một bài tiêu điểm của những năm 1960. Chúng tôi thực hành từng nốt, từng sắc thái, những chỉ dẫn, bắt đầu gõ nhanh, nhẹ và nghệ thuật trình diễn.

“Nghệ thuật trình diễn à?” Các cậu bé kinh ngạc hỏi.

“Đúng rồi, các cháu, nghệ thuật trình diễn”.

Trong một thời gian ngắn chúng đã rất ngạc nhiên bởi chúng chơi tốt hẳn lên và còn thường phá lên cười. Thật tuyệt vời khi nhìn thấy Josh đi từ thích âm nhạc đến yêu nó. Cậu bé đã bắt đầu say mê âm nhạc. Cậu đã có một niềm đam mê.

Josh nhận ra rằng cậu ấy có khả năng lãnh đạo. Cậu bé gọi bạn bè đến và lên kế hoạch cho các buổi diễn tập. Cậu lau dọn nhà xe để làm nơi tập. Bọn trẻ đến tập rất đông. Cậu bé mời chúng và rất nhiều bạn học ở trường khác tới dự sự kiện lớn lao này để cổ vũ cho “Nhóm tóc bờm”. Và bạn đoán được điều gì không? Nhóm tóc bờm bước lên sân khấu trong buổi biểu diễn tài năng lớn đó. Chúng biểu diễn thật hoàn hảo, cuốn tất cả mọi người theo và giành được giải thưởng năm mươi đô-la.

Quan trọng hơn, Josh đã chiến thắng cùng với lòng tự hào bản thân và một niềm đam mê mới.

Nhìn Josh đứng trên sân khấu cùng với Nhóm tóc bờm là một trong những khoảnh khắc tự hào nhất của tôi. Josh đã chúc mừng những người dự thi khác qua micro và cũng cảm ơn các giáo viên, những người đã tổ chức cuộc thi tài năng này. Tôi đã cười thầm khi Josh và các bạn trong ban nhạc đứng phía ngoài được không chỉ một mà là hai phóng viên báo địa phương phỏng vấn trong khi một thợ ảnh chụp lia lịa.

Thành công dẫn tới nhiều thành công, và đôi khi thật nhanh chóng! Nhóm tóc bờm được yêu cầu chơi hai bài hát liền ngay tối hôm đó tại một buổi khiêu vũ lớn ở địa phương. Do đó, chúng tôi đã phải làm việc cật lực suốt ngày hôm đó để học thêm nhiều bài hát hơn. Nhưng chúng tôi đã được đền bù xứng đáng khi hơn 200 đứa trẻ đứng chật sân khấu reo hò cổ vũ cuồng nhiệt trong khi các thành viên trong ban nhạc gửi lời cảm tạ tới những người hâm mộ của họ.

Josh vẫn đang tiếp tục con đường đó. Cậu nói tất cả bọn trẻ trong trường đã nhìn mình bằng con mắt khác. Và quan trọng hơn, chính cậu bé đã cảm thấy mình khác đi. Cậu thấy mình như một nhà vô địch. Cậu không thể tắt nụ cười



trên gương mặt cậu. Cậu rạng ngời với niềm kiêu hãnh khi xem cuốn băng video ghi lại hai buổi biểu diễn đầu tiên của Nhóm tóc bồm.

Và thật đúng như điều cậu nên làm. Nghĩ lại tất cả bài học mà cậu đã được học trong “hành trình trống” của mình. Đó là sức mạnh của sự đam mê, óc tổ chức, sự chung sức, khả năng lãnh đạo, đặt mục tiêu, làm việc và vượt qua mọi khó khăn. Cậu cũng học được rằng thời gian và sự nỗ lực dẫn đến thành công. Và do đó, nhiều thời gian cộng với nhiều nỗ lực sẽ dẫn đến thành công lớn.

Bây giờ hãy xem lại câu chuyện trên và kiểm tra xem các yếu tố nào của phương pháp đã được áp dụng vào hành động.

**Động lực bên ngoài:** Josh đã ngồi giữa phòng âm nhạc và xem Bryan Bros - ban nhạc rock biểu diễn. Cậu bé đã nhìn thấy, cảm thấy và nghe thấy rõ ràng. Tôi cũng đã đưa Josh đi xem buổi biểu diễn của thầy giáo cậu.

**Vui vẻ:** Chúng ta đã bàn luận ngay từ bước khởi đầu. Khi cả năm cậu bé trong ban nhạc bắt đầu diễn tập, chúng đã gắn bó cùng với nhau rất hoàn hảo. Và nguyên tắc bất biến của cả nhóm là vui vẻ.

**Các bước của một quá trình:** Josh đã chia quá trình của mình thành các bước đơn giản, vì vậy cậu đã có thể cảm thấy sự thành công ngay từ bước đầu. Mỗi thành viên trong ban nhạc học lời nhạc, luyện âm và học từng phần của nghệ thuật diễn xuất ngày một hoàn hảo.

**Tìm người dạy phù hợp:** Mẹ của Josh mất nhiều công sức, cuối cùng đã tìm được một thầy giáo rất nhiệt tình và có uy tín, cũng là người có phong cách biểu diễn và tính hài hước rất ấn tượng. Thầy giáo đã bộc lộ niềm đam mê cá nhân của mình cũng như thú vui với những cái trống trong phòng thu và tại các buổi biểu diễn.

**Ít là nhiều:** Josh cảm thụ được rất ít về nghệ thuật chơi trống trong phòng nhạc của tôi, nhưng sau đó cậu bé đã nhờ tôi dạy cho nhiều hơn.

**Đặt mục tiêu:** Mục tiêu của Josh và bạn bè cậu là học được một bài hát thật tốt sao cho có thể chiến thắng trong cuộc thi tài năng.

Chơi trước, học sau: Josh và các bạn của cậu bé muốn học một bài hát và biểu diễn trước khi học các dụng cụ phức tạp. Bây giờ chúng đã bị cuốn vào và chúng sẽ học kỹ thuật từng bước một.

**Học cách ứng xử:** Josh rất đáng khen khi gửi lời cảm ơn tới thầy giáo của mình và tới những người đạo diễn cuộc thi tài năng, cũng như gửi lời chúc mừng đến tất cả những người tham gia cuộc thi.

Bạn có thể thấy các yếu tố của phương pháp có tác động rất mạnh và có thể thu được kết quả nhanh chóng. Josh là một trong rất nhiều câu chuyện về sự thành công. Và hôm nay, con bạn đã sẵn sàng để bắt đầu hành trình của mình!

Vậy, hãy dọn tủ lạnh của bạn và rút phích tivi ra bởi vì sắp có một chuyến đi đầy thú vị, sôi động và có giải thưởng đang tới. Nhớ mang theo máy ảnh vì chắc chắn bạn sẽ muốn chụp một vài tấm hình. Đây sẽ là kinh nghiệm đáng nhớ cho tất cả những ai đọc phương pháp và tham gia vào cuộc hành trình đầy ly kỳ với lứa trẻ của họ.

Nếu bạn muốn tham gia vào chuyến đi tuyệt vời này, hãy bắt đầu từ hôm nay chứ không phải ngày mai, hãy để tôi gửi bạn một lời nhắn: Chắc chắn rằng đó là một chuyến đi vui vẻ!

# VỀ CÁC TÁC GIẢ

**Wayne Bryan** đã giảng dạy chuyên nghiệp trên ba mươi năm. Ông đồng sở hữu và quản lý Câu lạc bộ Cabrillo Racquet ở Camarillo, California và đã từng huấn luyện nhiều đội tuyển cấp quốc gia bậc tiểu học. Wayne cũng đã chủ trì nhiều vòng thi đấu quần vợt cấp quốc gia được truyền hình trực tiếp và xuất hiện với vai trò là một bình luận viên trên kênh Tennis. Hai đứa con trai song sinh của ông, Mike và Bob, hiện nay là cặp đánh đôi tennis hàng đầu thế giới và cả hai đều giành học bổng toàn phần của Đại học Stanford. Wayne sống cùng với vợ là Kathy, nguyên là một cây vợt chuyên nghiệp ở Camarillo, California.

**Woody Woodburn** là người phụ trách chuyên mục Giải thưởng thể thao của tờ South Bay Daily Breeze ở Torrance, California. Ông được bổ nhiệm vào “The Jim Murray Memorial Foundation Journalism Hall of Fame” năm 2003 cũng như được tặng danh hiệu Người phụ trách giỏi nhất bởi Hội đồng quản trị Hiệp hội Báo chí Tin tức. Ông đã xuất hiện trong Những bài viết thể thao hay nhất nước Mỹ năm 2001 và giành vinh dự Bài viết về thể thao nổi tiếng trong cuốn sách xuất bản năm 2003. Thêm vào đó, ông là người đóng góp thường xuyên vào loạt bài chicken Soup for the soul (Món súp gà cho tinh thần). Woody sống với vợ và gia đình ở Ventura, California.

**Nếu bạn có khả năng hãy mua sách gốc để ủng hộ tác giả, người dịch và Nhà Xuất Bản**